

Základní škola a Mateřská škola Suchá Loz, okres Uherské Hradiště,
příspěvková organizace
687 53 Suchá Loz 155

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

- jehož cílem je vytvořit dětem dostatek podnětů ke každodenním činnostem tak, aby vycházely z prožitkového učení a harmonicky rozvíjely celou osobnost dítěte.

„Objevíme pohádky s lidmi i se zvířátky.“

Motto „Proč by měly děti hrát divadlo?“

„Protože to potřebují!

Nesmírně touží poznávat svět a stát se jeho hrdiny. Vůbec nepočítají s tím, co my už víme: že jim život přinese i nepříjemné povinnosti, zklamání a jednotvárnost. Právem naopak očekávají, že každý jejich den bude velice zajímavý a pestrý – jako jejich šatičky.“

L. Brodecká

Výchozím dokumentem pro aktualizaci Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání je úprava RVP PV na základě ustanovení zákona č. 178/2016 Sb., kterým se mění zákon 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Upravený ŠVP PV nabývá účinnosti od 1. 9. 2021.

ŠVP byl projednán a schválen na pedagogické radě dne 31. 8. 2021

OBSAH:

Úvod do ŠVP PV a charakter programu.....	3
1. Identifikační údaje o mateřské škole.....	5
2. Obecná charakteristika školy.....	6
2.1. Počet a kapacita školy/tříd.....	6
2.2. Počet pracovníků.....	6
2.3. Charakter a specifika budovy.....	6
3. Podmínky vzdělávání.....	8
3.1. Věcné podmínky.....	8
3.2. Podmínky materiální.....	8
3.3. Životospráva.....	9
3.4. Psychohygienu.....	10
3.5. Psychosociální podmínky.....	10
3.6. Organizace.....	11
3.7. Řízení mateřské školy.....	15
3.8. Personální a pedagogické zajištění.....	16
3.9. Spoluúčast rodičů.....	16
3.10. Spolupráce se základní školou.....	16
3.11. Spolupráce s institucemi.....	17
3.12. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	18
3.12.1. Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními.....	18
3.12.2. Metodika vzdělávání dětí se speciálně vzdělávacími potřebami (SVP).....	19
3.12.3. Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními v mateřské škole.....	20
3.12.4. Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními.....	20
3.13. Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	21
3.14. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	21
4. Organizace vzdělávání.....	23
4.1. Charakteristika tříd.....	24
4.2. Kritéria pro přijímání dětí.....	24
4.3. Povinné předškolní vzdělávání dle § 34a školského zákona.....	24
4.4. Individuální vzdělávání dle § 34b školského zákona.....	26
5. Charakteristika vzdělávacího programu.....	27
5.1. Vzdělávací cíle a záměry.....	28
5.2. Přístupy, formy a metody práce.....	31
5.3. Zajištění průběhu vzdělávání spotřebou podpůrných opatření a dětí nadaných...31	
5.4. Vzdělávání dětí s povinnou školní docházkou.....	32
5.5. Priority MŠ.....	33
6. Vzdělávací obsah.....	33
6.1. Klíčové kompetence.....	33
6.2. Témata a obsah integrovaného bloku.....	36
6.3. Cesta k ekologii.....	52
7. Evaluační systém a pedagogická diagnostika.....	53
7.1. Zásady pro hodnocení.....	56
7.2. Prostředky k naplnění hodnocení.....	56
7.3. Řídící a kontrolní činnost.....	56
7.4. Kontrolní činnost směrem ke správním zaměstnancům.....	57

Úvod do ŠVP PV

Zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školským zákonem), ve znění pozdějších předpisů, se předškolní vzdělávání stává legitimní součástí systému vzdělávání.

Koncepce předškolního vzdělávání je založena na týchž zásadách jako ostatní obory a úrovně vzdělávání a řídí se s nimi společnými cíli: orientuje se k tomu, aby si dítě od útlého věku osvojovalo základy klíčových kompetencí a získávalo tak předpoklady pro své celoživotní vzdělávání, umožňující mu se snáze a spolehlivěji uplatnit ve společnosti.

Dle školského zákona se s účinností od 1. 9. 2016 předškolní vzdělávání organizuje pro děti ve věku zpravidla od 2 do 6 let.

Tato věta se s účinností od 1. 9. 2020 mění takto:

Předškolní vzdělávání se organizuje pro děti ve věku od 2 do zpravidla 6 let. S účinností od 1. 1. 2017 je předškolní vzdělávání od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky, povinné.

Školský zákon ustanovuje ŠVP jako povinnou součást dokumentace mateřské školy. Poskytování předškolního vzdělávání je podle školského zákona veřejnou službou. Úkolem institucionálního předškolního vzdělávání je doplňovat a podporovat rodinnou výchovu a v úzké vazbě na ni pomáhat zajistit dítěti prostředí s dostatkem mnohostranných a přiměřených podnětů k jeho aktivnímu rozvoji a učení. Předškolní vzdělávání smysluplně obohacuje denní program dítěte v průběhu jeho předškolních let a poskytuje dítěti odbornou péči.

Předškolní vzdělávání má usnadňovat dítěti jeho další životní i vzdělávací cestu. Jeho úkolem je proto rozvíjet osobnost dítěte, podporovat jeho tělesný rozvoj a zdraví, jeho pohodu, napomáhat mu v chápání okolního světa a motivovat je k dalšímu poznávání a učení.

Důležitým úkolem předškolního vzdělávání je vytvářet dobré předpoklady pro pokračování ve vzdělávání tím, že za všech okolností budou maximálně podporovány individuální rozvojové možnosti dětí.

Předškolní vzdělávání se maximálně přizpůsobuje vývojovým fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí této věkové skupiny a dbá na to, aby tato vývojová specifika byla při vzdělávání dětí v plné míře respektována. Vzdělávání je důsledně vázáno k individuálně různým potřebám a možnostem jednotlivých dětí, včetně vzdělávacích potřeb speciálních.

V předškolním vzdělávání je v dostatečné míře uplatňováno situační učení, spontánní sociální učení, založené na principu přirozené nápodoby, jsou uplatňovány aktivity spontánní i řízené, vzájemně provázané a vyvážené, v poměru odpovídajícím potřebám a možnostem předškolního dítěte.

V předškolním vzdělávání je třeba uplatňovat integrovaný přístup. Vzdělávání probíhá na základě integrovaných bloků, které nerozlišují „vzdělávací oblasti“ či „složky“, ale které nabízejí dítěti vzdělávací obsah v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích. Integrované bloky svým obsahem vzájemně navazují, doplňují se, mohou se prolínat a přecházet plynule jeden do druhého. Pokud se dítě setkává se stejným obsahem i mimo formální vzdělávací nabídku, při příležitostech neplánovaných a vidí jej v přirozených logických vztazích a životních souvislostech, jsou výsledky vzdělávání ještě účinnější.

Charakteristika programu

Program vychází z nejzákladnějšího života na Zemi, to je **člověk a příroda**. Z vlastních zkušeností a studií v oblasti vztahu člověka k přírodě bychom chtěli vychovávat generaci mladých lidí, kteří si budou vědomi důležitosti zachování přírody a při činnostech vyplývajících z našich projektů získají k přírodě pěkný vztah, a tak ovlivníme rozum a rozvahu, kterou budou v budoucnu rozhodovat o osudu naší planety a životě na ní.

Pohádka, která provází děti na každém kroku, je pro děti předškolního věku přirozeným zdrojem poznávání okolního světa se všemi jeho souvislostmi, pomáhá jim lépe se v něm orientovat. Chování a projevy oblíbených hrdinů se pro ně stávají vzory k napodobování, pomáhají jim hledat sama sebe a postupně nacházet své vlastní cesty v jednání, chování a prožívání.

Nejdůležitější roli pohádka sehrává právě v předškolním věku. Pohádkový svět dětem v tu dobu dává pocit jistoty, strukturu a řád. Jejich vývojové stádium totiž odpovídá tomuto způsobu uvažování a prožívání. Jasně vidí, jak se chovají zlí lidé, popř. zvířata a jak dobří. Navíc jim pohádky ukazují, že i oškliví, slabí, opuštění jedinci se mohou stát díky své dobrotě a schopnostem krásnými a milovanými.

Proto se i děti často s pohádkami ztotožňují. Pokud si už nějakou pohádku oblíbí, je to proto, že se její příběh nějakým způsobem dotýká toho, co v ten daný okamžik děti pociťují a prožívají. Pohádka se tak stává jejich pomocnou berličkou v dalším vývoji.

Lidové pohádky také pomáhají dětem vnímat naše historické a kulturní základy a tím je nesmírně obohacují. Ve vykreslených postavách se pak děti učí od sebe rozeznávat zlo od dobra a ctnost od neřesti.

Projekty a námět ke vzdělávacímu obsahu:

2023/2024 „ Babičko a dědečku, otevřeme knížečku.“

Tělovýchovný projekt pod záštitou Česká obec sokolská:
„Svět nekončí za vratky cvičíme se zvířátky.“

1. Identifikační údaje

Předkladatel:

Základní škola a Mateřská škola Suchá Loz,
okres Uherské Hradiště, příspěvková organizace
PSČ, město: 687 53 Suchá Loz 155

Jméno ředitele: Mgr. Hana Máčalová

Zástupce ředitelky v MŠ: Bc. Martina Hornáková

Učitelky MŠ: Bc. Martina Hornáková
Veronika Stojaspalová
Radka Velecká
Ivana Pavelková

Školní asistent: Petra Zlatníková
Michaela Pavlíčková

Kontakty: mobil ředitele: 776 468 56
e-mail: zs.suchaloz@zssl.cz
mobil MŠ: 775 646 856
www: www.zs.suchaloz.cz

Školní jídelna: č. tel: 730 516 144

Zřizovatel školy:

Název: Obec Suchá Loz
Adresa: Suchá Loz 72

Kontakty: č. tel.: 572 646 074
e-mail: obec@suchaloz.cz
www: www.suchaloz.cz

Platnost dokumentu: od 1. 12. 2019, aktualizováno k 1.září 2023
Podpis ředitele: Mgr. Hana Máčalová

2. Obecná charakteristika

2.1. Počet a kapacita školy/tříd

Mateřská škola v Suché Lozi má kapacitu 45 dětí.

Jsou zde dvě třídy – částečně heterogenní.

Do I. třídy zvané „Berušky“ zařazujeme děti od dvou do čtyř let, má kapacitu 24 dětí (na výjimku až 25 dětí).

Do II. třídy zvané „Včeličky“ zařazujeme děti zpravidla pěti až šestileté, má kapacitu 18 dětí (na výjimku až 19 dětí).

2.2. Počet pracovníků

V MŠ pracují celkem 4 pedagogové, 2 školní asistentky, všechny pedagogické pracovnice splňují pedagogickou i odbornou způsobilost v souladu se zákonem č. 379/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Dále 3 nepedagogické pracovnice – svačkářka, uklízečka a školnice.

Kolektiv zaměstnanců je stabilní a snaží se vytvářet prostředí plné pohody a klidu, které je pro život dětí v mateřské škole základní podmínkou. Pořádáme i mimoškolní aktivity nad rámec pracovních povinností zaměstnanců, a to lze jen se skutečně sehraným kolektivem.

2.3. Charakter a specifikum budovy

Na základě zákona č. 564/1990 Sb. o státní správě a samosprávě ve školství a na základě zřizovací listiny byla státní mateřská škola začleněna pod ZŠ Suchá Loz. K tomuto datu byla ZŠ a MŠ zároveň přiznána právní subjektivita.

Škola provádí svou činnost v působnosti Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, řídí se ve své činnosti předpisy MŠMT a obecně platnými předpisy.

Základní škola a Mateřská škola je zřízena jako příspěvková organizace, zřizovatelem mateřské školy je obec Suchá Loz.

Základním posláním mateřské školy je podporovat zdravý tělesný, psychický a sociální vývoj dítěte a vytvářet optimální podmínky pro jeho individuální osobnostní rozvoj, v návaznosti na jeho výchovu v rodině a v úzké součinnosti s rodinou.

Naše mateřská škola leží v krásném prostředí Chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty, v okrese Uherské Hradiště.

1.9.2005 zahájila provoz v budově ZŠ Suchá Loz – po přestěhování z budovy MŠ, kde fungovala 25 let.

Základní škola byla otevřena 1.9.1985. Leží uprostřed vesnice Suchá Loz.

MŠ dostala k užívání přízemí, které bylo přizpůsobeno provozu jednotřídní mateřské školy. Jelikož její kapacita byla 28 dětí, a to už s přidělenou výjimkou obce a zájem o docházku do MŠ byl stále větší, rozhodlo vedení ZŠ a MŠ se zastupiteli obce vybudovat ještě jednu třídu MŠ, a to v prostorách školního bytu (1.patro ZŠ).

Nová třída byla zrekonstruována během letních prázdnin roku 2008 a k 1. září otevřena. Má kapacitu 15 dětí na výjimku 19. Jsou zde umístěny zpravidla starší děti (5-6 let) nazývané II. třída „Včeličky“. Třída je rozdělena do dvou částí. Přední část, kde jsou tři stolečky, slouží k pracovním činnostem, didaktickým hrám, ke svačení a zadní část tzv. koberecova k námětovým hrám, relaxaci, tělovýchovným chvilčkám a k odpolednímu odpočinku. Vše je nově zařízeno. Naší snahou bylo vytvořit koutky, které děti budou zajímat, podněcovat jejich fantazii a tvořivost, učit je samostatnosti. Postupně třídu vybavujeme didaktickými materiály, pomůckami a vhodnými hračkami.

Hned vedle třídy se nachází umývárna a WC (3 umyvadla a 3 klozety). Chodba třídy je z jedné strany propojena se ZŠ a z druhé vede schodiště ke třídě MŠ v přízemí, kde jsou děti mladší (zpravidla 3–4leté, popř. dvouleté) zvané I. třída „Berušky“. Zde je jedna třída, která slouží ke hrám, tělových. chvilčkám, odpolednímu odpočinku a druhá menší slouží k pracovní činnostem, didaktickým hrám, k práci s interaktivní tabulí, pro odpolední vyzvedávání dětí a též jako jídelna. Vybavení místností je vylepšené. Starý nábytek jsme postupně vyměnili za nový funkčnější a p. uč. vyzdobily stěny malbou s dětskými motivy. V herně jsou 4 stolečky a židličky přizpůsobené výšce dětí. (Slouží pro skupinkové a individuální činnosti). Mezi těmito třídami se nachází učitelská sborovna a šatna učitelek s lékárníčkou. Šatnu pro děti máme ve společné chodbě, která je v přízemí a je oddělena od vestibulu budovy školy prosklenými bezpečnostními dveřmi..

Pro cvičení s dětmi využíváme tělocvičnu ZŠ, kterou starší děti navštěvují zpravidla 2x týdně a mladší děti 1x týdně.

Při pobytu venku v hojné míře využíváme školní zahradu, která je bohužel vzdálená od školy asi 200 metrů. Začala se budovat na jaře 2009 pod školní jídelnou. Nachází se zde pískoviště s ochranou sítí, dětská skluzavka s prolézačkou „lod“, dřevěný domeček (k uskladnění hraček). Postupně byly zakoupeny dvě pérové houpačky, dvě kyvadlové a dvě závěsné houpačky, vybetonovala se plocha pro kočárky a trojkolky a byl zde upevněn basketbalový koš. Zahrada je oplocena. Dále jsme zahradu vylepšili o ekologickou zahrádku, velkou tabulí na křídly a ohniště (pro společná setkávání i s rodiči). V roce 2020 se podařilo umístit na zahradu velká průlezka s vylézací stěnou a šplhací tyčí. Ještě bychom zahradu chtěli vylepšit o dřevěné komponenty k pohybovým činnostem a o zákoutí tzv. přírodní zahrady.

(hmatová stezka, hmyzí hotel, ještěrkovitě, geologická sbírka...)

3. Podmínky vzdělávání

3. 1. Věcné podmínky

- MŠ má dostatečně velké prostory, které vyhovují skupinovým i individuálním činnostem.
- Třídy jsou vybaveny dětským nábytkem, který odpovídá počtu dětí, je estetický a bezpečný.
- V prostorách tříd jsou umístěny volně přístupné hračky a učební pomůcky, které podle potřeby obměňujeme a doplňujeme. Vzhledem k tomu, že ve třídách jsou i děti mladší tří let, některé hračky a pomůcky máme z bezpečnostních důvodů uloženy mimo dosah malých dětí.
- Doplňkově využíváme k vzdělávacím činnostem také, audio techniku CD přehrávače, televize, domácí kino.
- MŠ má k dispozici elektrické varhany v každé třídě.
- Tělocvičné nářadí v tělocvičně používáme k pohybovým aktivitám (žebřiny, švédská bedna, můstek, dětská koza, lavičky, žíněnky, kladina aj).
- Lůžka pro odpočinek (matrace) jsou zdravotně nezávadná, bezpečná.
- Učitelé mají k dispozici řadu titulů odborné literatury ve školní knihovně. Škola odebírá pedagogické časopisy (Učitelské noviny, Informatorium).
- Děti se samy svými výtvary podílejí na úpravě a výzdobě interiéru budovy.
- Prostředí je upraveno tak, aby dětské práce byly dětem přístupné a mohli je shlédnout i rodiče.
- Využíváme prostornou zahradu, které jsou vybaveny pískovištěm a hracími prvky pro děti – průlezky, skluzavky, houpačky, domečky a plochu ze zámkové dlažby k míčovým hrám a jízdě na koloběžkách. Dále navštěvujeme dvorek za školou a víceúčelové hřiště obce.

Máme v plánu dle personálních, finančních, organizačních a časových možností změnit, či zlepšit:

- dovybavit třídu Berušek hračkami a pomůckami pro dvouleté děti
- obohatit vybavení zahrady o mobiliář splňující bezpečnostní a hygienické normy pro děti od 2 let
- v říjnu 2023 by měla být dokončena přírodní zahrada s novými herními i vzdělávacími prvky v prostoru školní zahrady

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů (týkajících se např. čistoty, teploty, vlhkosti vzduchu, osvětlení, hlučnosti, světla a stínu, alergizujících či jedovatých látek a rostlin).

3. 2. Podmínky materiální

Vnitřní prostory:

Přízemí a první patro budovy ZŠ

Užitkové plochy:

2 třídy, sociální zařízení, 1 šatna dětí, šatna učitelek+sborovna, výdejna jídla, chodby

Nábytek: V nové třídě byl pořízen nový, ve stávající třídě byl starý nábytek obnoven.

Sociální zařízení odpovídají věku i počtu dětí.

Dostatek světla zajišťují okna a zářivky.

Plynové topení –radiátory jsou zajištěny kryty a opatřeny termohlavicemi.

Vybavení hračkami: postupně dochází k obměně a modernizaci hraček, jsou přístupné dětem, mají své místo.

Výtvarný materiál odpovídá množstvím, různorodostí, nabízí různé výtvarné techniky, průběžně je doplňován. Využíváme i odpadový materiál a přírodniny.

Didaktická technika: PC, notebook, televize, CD i kazetový přehrávač, interaktivní tabule a promítačka s plátnem.

Knihy: Odborné a metodické příručky pro učitelky.

Pohádky, encyklopedie, leporela pro děti (ty rozšiřujeme podle různorodosti).

Okolí školy: Obec Suchá Loz patří do CHKO Bílé Karpaty. Příroda v okolí vesnice je krásná, bohatá na lesy, louky, přírodní zákoutí i potok a přehradu.

3. 3. Životospráva

Děti jsou stravovány podle zásad zdravé výživy. Jejich jídelníček je sestavován tak, aby zahrnoval všechny druhy potravin. Po celý den je dětem k dispozici pitný režim v podobě připraveného čaje, popř. šťávy a vody. Každé dítě má svůj vlastní kelímek označen značkou. Děti dle věku využívají sebeobslužný styl svačin a obědů. Nenutíme děti do jídla, ale snažíme se, aby vše alespoň ochutnaly a naučily se tak zdravému způsobu stravování.

Snažíme se pro děti zajistit pravidelný rytmus a řád, který je však natolik flexibilní, aby nám umožnil přizpůsobit se aktuálním situacím v životě MŠ a potřebám dětí i rodičů (organizace činností, neplánované události, přivádění dětí dle možností rodičů). Děti jsou dostatečně dlouho venku, program přizpůsobujeme aktuálnímu počasí. Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě ale i v interiéru školy. V denním programu je pamatováno na potřeby dětí – aktivity, spánek a odpočinek. Učitelé se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují dětem přirozený vzor.

Záměry:

- zlepšování samostatnosti a správnosti při používání příborů u dětí
- zlepšovat čistotu stolování

- motivace pro zdravou výživu – např. pozvat odborníky z této oblasti
- připravovat estetické prostředí při stolování
- učit děti správně sedět na židli

3. 4. Psychohygienu

- zajišťujeme dětem pravidelný denní řád, který je natolik flexibilní, že umožňuje přizpůsobit organizaci momentální situaci a zájmu dětí, při vhodném počasí lze aktivity provádět na zatravněné ploše za školou
- dáváme dětem možnost přicházet do mateřské školy kdykoliv v průběhu dne, doporučujeme ale do 8.00, aby nepřicházelo o nabízené aktivity
- umožňujeme dětem, při vhodných povětrnostních podmínkách, pobývat v dopoledních hodinách dostatečně dlouho venku, v letních měsících i v odpoledních hodinách
- dětem je dán dostatečný prostor k pohybu venku, v rámci možností i v budově (tělocvičně)
- nenutíme děti při odpoledním odpočinku spát (doporučujeme odpočinek na lehátku), nabízíme jim zájmové aktivity a jiné činnosti ve třídě
- všichni zaměstnanci respektují individuální potřeby dětí, vhodně na ně reagují a v rámci možností se je snaží uspokojovat
- děti jsou zatěžovány přiměřeně věku, mají možnost si kdykoliv odpočinout, nově přichozím dětem nabízíme individuální režim ve spolupráci s rodinou

3. 5. Psychosociální podmínky

- naším záměrem je, aby se děti i dospělí cítili v prostředí MŠ spokojeně, bezpečně, jistě, dobře – podporujeme vzájemnou důvěru, zdvořilost a pomoc, klima školy je rodinné
- adaptace dětí na nové prostředí probíhá postupně, nenásilně, s citlivým přístupem k jednotlivým dětem ke spokojenosti a ve spolupráci se zákonnými
- zástupci dětí – je podporující, rozvíjející u dětí toleranci, ohleduplnost, citlivost, navozující situace pohody a klidu, respektující potřeby dětí
- všechny děti v naší škole mají stejná práva, stejné možnosti a stejné povinnosti, je respektováno rovnocenné postavení dětí – nikdo nesmí být zesměšňován, zvýhodňován a podceňován (vyřazován ze hry, přiřazovány mu podřadné role apod.)
- volnost a osobní svoboda dětí je respektována s ohledem na dodržování řádu MŠ – ve třídách seznamujeme děti s pravidly chování, která jsou zde stanovena, některá pravidla vytváříme společně, aby byla třída pro děti kamarádským prostředím, do kterého se rády vrací
- podporujeme vstřícný, empatický a komunikativní způsob vedení dětí – děti nemanipulujeme, zbytečně neorganizujeme a zdržujeme se jejich nezdravé soutěživosti

- je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, která počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte – nabídka musí být dítěti pochopitelná, tematicky blízká, přiměřeně náročná, užitečná a prakticky využitelná
- podporujeme vytváření neformálních vztahů mezi dětmi ve třídě, děti jsou neformálně vedeny prosociálním směrem (v rámci prevence šikany a sociálně patologických jevů)
- hodnocení dětí pedagogem převažuje pozitivní, pochvala přiměřená výkonu; negativnímu hodnocení se vyhýbáme (kladným a u každého konkrétním hodnocením tak získáváme dítě k jeho dalším činnostem, aktivitám – to se pak projeví v jeho sebejistotě a samostatnosti)
- pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami vytvářet i optimální podmínky, aby děti dosahovaly co největší samostatnosti

Nově přijaté děti mají možnost adaptační doby. To znamená, že dítě po tuto dobu chodí do MŠ po kratších časových úsecích (po dohodě s rodiči), aby se v klidu přizpůsobilo novému prostředí a situaci. V této době mohou být rodiče společně s dětmi ve třídě a účastnit se společných činností. Tato doba může být kratší i delší, podle dítěte, nejdéle však 3 měsíce. Pedagogové respektují potřeby dítěte, navozují situace klidu, pohody. Žádné z dětí není zvýhodňováno ani naopak. Děti se učí pravidlům soužití, dostává se jim jasných a srozumitelných pokynů.

Záměry:

- tlumit a odbourávat agresivitu některých dětí
- pomáhat dětem se zdravotním znevýhodněním a zdravotním postižením, více zapojovat rodiče problematických dětí do spolupráce

3. 6. Organizace

- denní řád je dostatečně pružný vzhledem k individuálním možnostem dětí či aktuálním změnám, je uplatňován individuální adaptační režim, do kterého je zapojen celý kolektiv
- poměr spontánních a řízených činností je vyvážený – dostatek času i prostoru pro spontánní hru, pravidelné zařazování řízených zdravotních pohybových aktivit, prostor pro osobní soukromí dětí (koutky, nenucení do společných činností, soukromí při osobní hygieně, relaxace apod.)
- zařazujeme činnosti individuální, skupinové i frontální, které vycházejí ze zájmů a potřeb dětí a podněcují je k vlastní aktivitě a experimentování – snažíme se, aby byl poměr mezi spontánní a řízenou činností vyvážený
- pedagogové se dětem plně věnují, snaží se o to, aby děti u nich cítily potřebné zázemí a měly pocit bezpečí
- nabízíme dostatek pohybu během celého dne, otužování, cvičení na balančním míči pro správné držení těla, využívání náčiní a nářadí
- příprava pomůcek pedagogy je včasná, snažíme se vytvářet vhodné materiální podmínky pro realizaci plánovaných činností

- počty dětí ve třídě nejsou překračovány, děti jsou spojovány při pobytu venku a při odpoledním rozcházení se domů z důvodu pedagogického zajištění.
- předplavecký výcvik pro děti ze třídy Včeliček probíhá v plaveckém areálu Delfin v Uh. Brodě (po domluvě s rodiči a v rámci kapacity v plaveckém areálu)

Záměry:

- využít metodu experimentování při každé vhodné příležitosti
- zaměřit se na dodržování správných hygienických návyků
- vést rodiče k tomu, aby přiváděli své děti nejlépe do 8 hodin, protože pozdní příchody dítě ochuzují o část činností a narušují i činnosti ostatních dětí

USPOŘÁDÁNÍ ŽIVOTA V MŠ (2–4leté děti)

I. TŘÍDA BERUŠKY:

6,00-8,30

- otevření MŠ, spontánní hry a činnosti dětí
- rozvíjení podnětů nabídnutých učitelkou
- hry individuální, skupinové, společenské
- vytváření nových námětů pro práci v MŠ (cíle TVP)

8,30-8,50

- komunitní kruh, diskuze
- pohybové aktivity (zdravotní cvičení)
- řízené činnosti pedagogem (naplňování cílů TVP)

8,50-9,15

- hygiena, svačina

9,15-9,30

- pokračování řízených činností pedagogem, individuální a skupinové

9,30-11,30

- pobyt venku – hry, sportovní aktivity, vycházky (v případě nepříznivého počasí pokračují spontánní, řízené činnosti a aktivity zaměřené na vzdělávání dětí ve třídách MŠ)

11,30-12,00

- hygiena, oběd

12,00-12,30

- hygiena (čištění zubů)

12,30-14,15

- literární chvílka
- odpolední odpočinek

14,15-14,30

- hygiena, pohybová chvílka

14,30-14,45

- svačina

14,45-16,00

- grafomotorická cvičení, dokončování výtvarných a pracovních činností
- hry, zájmové činnosti, pohybové činnosti, individuální péče

USPOŘÁDÁNÍ ŽIVOTA V MŠ (5–6leté děti)

II. TŘÍDA VČELIČKY:

6,00-7,00

- scházení se dětí ve třídě Berušek (dle pedagogického zajištění – jinak ve své vlastní třídě) -spontánní hry

7,00-8,15

- odchod do třídy Včeliček, spontánní hry
- rozvíjení podnětů nabídnutých učitelkou
- hry individuální, skupinové, společenské
- pohybové aktivity dětí
- vytváření nových námětů pro práci v MŠ (cíle TVP)

8,15-9,00

- komunitní kruh, diskuze, pohybové aktivity, řízené činnosti pedagogem (naplňování cílů TVP)

9,00-9,15

- hygiena, svačina

9,15-10,00

- didakticky cílené činnosti (řízené i spontánní), individuální i skupinové, hygiena
- veselé pískání s Flautíkem (dle aktuální domluvy s rodiči)
- logopedická chvilka „Breptík“

10,00-12,10

- pobyt venku – hry, sportovní aktivity, vycházky (v případě nepříznivého počasí pokračují spontánní, řízené činnosti a aktivity zaměřené na vzdělávání dětí ve třídách MŠ)
- ve středu (15 lekcí) – předplavecký výcvik v areálu Delfin v Uh. Brodě (pokud výcvik v daný školní rok probíhá)

12,10-12,30

- hygiena, oběd

12,30-12,45

- hygiena (čištění zubů)

12,45-14,00

- literární chvilka
- odpolední odpočinek
- pro děti nespavé 13,30- 14,00 - klidové činnosti, grafomotorika, pracovní listy

14,00-14,30

- hygiena, pohybová chvilka

14,30-14,45

- svačina

14,45-16,00

- hry, zájmové činnosti, pohybové činnosti, individuální péče
- dokončování výtvarných a pracovních činností z dopoledního vzdělávání

3. 7. Řízení mateřské školy

Ředitelka ZŠ a MŠ řídí pracovníky školy a koordinuje jejich práci. Koordinace se uskutečňuje prostřednictvím metodických porad, provozních porad a pedagogických rad.

Vedením MŠ je pověřena zástupce ředitelky (vedoucí učitelka).

- povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny Pracovním řádem, Organizačním řádem, Školním řádem a pracovními náplněmi všech zaměstnanců mateřské školy
- informační systém uvnitř MŠ funguje formou nástěnek, třídních schůzek, individuálních konzultací a ústně, protože naše škola je malá a zaměstnanci jsou se zákonnými zástupci denně ve styku, a to umožňuje průběžné informování i zapojení se některých rodičů do problémů MŠ, informace jsou možné i z internetových stránek školy, které vytváří jedna z učitelek, dále e-mailem, vývěskou v obci, zpravodajem Sucholožské listy
- ředitelka se snaží, aby celý kolektiv byl vstřícný a tolerantní, snaží se o vytváření ovzduší vzájemné důvěry – otevřená komunikace a vzájemná znalost osobních problémů pomáhá malému kolektivu ke vzájemné dohodě a pomoci
- ředitelka vyhodnocuje práci všech zaměstnanců – provádí pravidelnou i namátkovou kontrolní a evaluační činnost, podporuje vzájemnou spolupráci zaměstnanců, pozitivně je motivuje
- zastupující učitelka v době nepřítomnosti ředitelky ji zastupuje a přebírá i některé její kompetence
- na tvorbě ŠVP, který vychází z podrobné analýzy a evaluace, se podílí celý pedagogický tým školy
- mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem, základní školou a dalšími institucemi – s PPP v Uherském Brodě a s SPC v Uherském Hradišti.

Záměry:

- přemýšlet a analyticky hodnotit práci kolektivu, zamýšlet se nad zkvalitněním vlastní práce i práce celé školy

3. 8. Personální a pedagogické zajištění

Vedoucí učitelka i ostatní pedagogické pracovnice mají potřebnou odbornou kvalifikaci. Pracují na základě vymezených a společně vytvořených pravidel, sebevzdělávají se. Pedagogové jednájí a chovají se tak, aby byli vždy na profesionální úrovni v souladu se společenskými pravidly. Služby pedagogů jsou organizovány způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna dětem optimální pedagogická péče. Ve všech třídách je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelek každý den v rozsahu 2,5 hodin.

Specializované služby, jako je logopedie, či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým pedagog sám není dostatečně kompetentní, jsou zajištěny ve spolupráci

s příslušnými odborníky – speciální pedagog, pediatr aj. Částečně logopedickou péči provádí tři p. učitelky, které absolvovaly kurz logopedické prevence.

3. 9. Spoluúčast rodičů

Naší snahou je, aby vztah s rodiči byl založen na partnerských vztazích, kde mezi rodiči, učitelkami i správními zaměstnanci panuje oboustranná důvěra, otevřenost, vstřícnost, respekt, a ochota spolupracovat.

Odpovědnost, práva a povinnosti jsou zakotveny ve vnitřním řádu školy. Máme na zřeteli, že informovanost rodičů, jejich ovlivňování a vzájemné poznávání jsou důležitým předpokladem vzájemné komunikace a spolupráce a že vztahy mateřské školy s rodiči ovlivňují výsledek pedagogické práce. Ve spolupráci s rodiči uskutečňujeme různé aktivity, které napomáhají k dobrému chodu školy: neformální rozhovory při denních příležitostných setkáních, slavnosti – vánoční besídka, Den matek, Den dětí; dny otevřených dveří, závěrečné rozloučení s předškoláky s nočním přespáním, výstavky výtvarných prací, tvořivá odpoledne, výlety, prodejní trhy.

Záměry:

- požadovat na rodičích důslednější dodržování školního a provozního řádu
- snažit se je přesvědčit svým přístupem o tom, že máme společný cíl

3. 10. Spolupráce se základní školou

Naším hlavním cílem je vytvoření plynulého, přirozeného a nestresujícího přechodu do základní školy. Společně s rodiči i základní školou se snažíme připravit děti na vstup do základní školy a na práci v ní. Zajímáme se o pedagogickou práci základní školy, způsob výuky i hodnocení žáků.

- poznáváme prostředí základní školy
- spolupracujeme s učitelkami 1.stupně ZŠ
- vyměňujeme si zkušenosti z individuální práce s dětmi
- účastníme se programů pořádaných pro děti
- konzultujeme se školou návrhy rodičů na odklad školní docházky

Snažíme se, aby základní škola i nadále pokračovala ve spolupráci a spoluúčasti rodiny na vzdělávání dětí.

3. 11. Spolupráce s institucemi

Logopedie

Cílem logopedické péče je rozvoj obsahové stránky řeči, která je základem myšlení, a tedy i důležitou podmínkou k rozvoji osobnosti a ke vzdělání.

- konzultujeme vadnou výslovnost s rodiči a následně s logopedkou z SPC a klinickým logopedem
- pomáháme při odstraňování vad ve výslovnosti za úzké spolupráce s rodiči
- dbáme na profesionální přístup učitelky, její pedagogický takt při nežádoucí pozornosti ze strany dětí, zvláště při nástupu dítěte se zjevnou vadou

Spolupracujeme s SPC Uherské Hradiště.

Pedagogicko-psychologická poradna

Spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou spočívá v pomoci řešit výukové i výchovné problémy našich dětí

- zajišťuje orientační vyšetření dětí
- zaměřuje se na oblast školní zralosti a připravenosti předškolních dětí na vstup do základní školy

Spolupráce při vypracování individuálních plánů pro integrované děti, spolupracujeme s PPP Uherský Brod.

Mateřská škola spolupracuje s obecním úřadem podle platných právních norem i v ostatních vztazích – provozní doba, prázdninový provoz apod. Spolupráce je úzká a na dobré úrovni. V environmentální oblasti spolupracujeme s Výchovným vzdělávacím střediskem Bílé Karpaty ve Veselí nad Moravou a Chrpou v Uherském Brodě.

Spolupráce s rodiči i ostatními zainteresovanými partnery napomáhá ke zkvalitňování výchovně vzdělávací práce, k dobrému chodu mateřské školy a rozšiřuje povědomí veřejnosti o práci naší mateřské školy.

3. 12. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje mateřská škola.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů.

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

3.12.1. Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba jejich naplňování přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem.

Snahou pedagogů je stejně jako ve vzdělávání dětí, které speciální vzdělávací potřeby nemají – vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti.

Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší.

Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami učitelka zahrnuje do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření. Podpůrná opatření prvního stupně stanovuje mateřská škola. Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování **PLPP** (plán pedagogické podpory) a pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu **IVP** (individuální vzdělávací plán). Děti, které nemají doporučený IVP se vzdělávají dle metodiky uvedené v ŠVP. PLPP zpracovává škola samostatně, IVP zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ.

Důležitou podmínkou úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nejen volba vhodných (potřebám dětí odpovídajících) vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními, ale i uplatňování vysoce profesionálních postojů učitelů, asistentů pedagoga i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí. Rozvoj osobnosti dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí mnohem více, než je tomu u dítěte, které není ve svých možnostech primárně omezeno. Proto je nutné vytvořit

podmínky pro jejich pozitivní přijetí. K tomu je nutné, mimo jiné, navázat úzkou spoluprací s rodiči všech dětí, citlivě s nimi komunikovat a předávat potřebné informace.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje učitel s dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení.

3.12.2. Metodika vzdělávání dětí se SVP (speciálně vzdělávací potřeby)

- logopedická podpora

Plán logopedické péče vychází z předpokladu naplnění všech čtyř jazykových rovin (pragmatická, morfologicko-syntaktická, foneticko – fonologická, lexikálně sémantická). S dětmi se pracuje formou kolektivní logopedické péče (KLP) denně. Hravou formou se plní podpora vedoucí děti k jednotlivým hláskám s přihlédnutím k věkovým a individuálním schopnostem dětí. KLP je rozpracována v třídním vzdělávacím plánu.

Předmět speciálně pedagogické péče je rozpracován do oblastí v ŠVP:

- **Oblast slovní zásoby** – podpora pasivní i aktivní slovní zásoby

- **Oblast porozumění řeči**
 - Manipulaci předmětů podle pokynů
 - Výběr obrázků podle pokynů
 - Vyčlenění ze skupiny (co nepatří...)
 - Slova opačného významu, protiklady
 - Chápání citově zbarvené věty

- **Sluchové vnímání a fonemický sluch**
 - Rozlišování okolních zvuků
 - Rozlišování slov podle obrázků
 - Rozlišování slabik
 - Rozlišování slov pouze sluchem

- **Rytmické cítění**
 - Rytmizace (vytleskávání počtu slabik) slov
 - Opakování daného rytmu
 - Rytmizace vlastního jména

- **Analýza slov**
 - Slabikování slov
 - Rozlišení první a poslední slabiky ve slově
 - Určení první a poslední hlásky ve slově

- **Gramatická rovina jazyka**
 - Používání předložek
 - Používání sloves a skloňování podstatných jmen, slovosled
 - Vytváření jednotného a množného čísla

- Tvoření gramaticky správného tvaru slov
- Porovnávání věcí podle velikostí a tvoření zdvojnásobků
- Porovnávání a stupňování přídavných jmen
- **Jazykový cit**
 - Chápání a tvoření rýmů
- **Souvislé vyjadřování**
 - Popis obrázků, dějové souvislosti, vyprávění podle četveřice obrázků, vyprávění
- **Vlastní projev**
 - Vyprávění zážitku, přednes básně, zpěv, zdvořilostní návyky

3.12.3. Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními v MŠ

Podpůrná opatření (PO) se v mateřské škole poskytují ve dvou oblastech.

Charakteristika 1. stupně podpory:

škola – identifikuje speciální potřeby dítěte

- navrhne PO 1.stupně
- třídní učitelky vypracují plán pedagogické podpory (PLPP)
- realizuje PO dle PLPP
- vyhodnocuje průběžně

Když škola zjistí, že tato PO stačí k naplnění speciálně vzdělávacích potřeb dítěte, používá PO do té doby, po kterou jsou efektivní. Když dítě po 3 a nejdéle po 6 ti měsících selhává, nenastane očekávané zlepšení ve výkonech, škola kontaktuje prostřednictvím zákonného zástupce dítěte školské poradenské zařízení (PPP, SPC).

Charakteristika 2. – 5. stupně podpory:

školské poradenské zařízení (např. SPC,PPP) – identifikuje speciální potřeby dítěte

- navrhuje PO ve 2. – 5. stupni
- spolupracuje se školou, metodicky vede při realizaci PO
- vyhodnocuje efektivitu navržených PO

Škola obdrží „Doporučení školského poradenského zařízení“ a dle doporučení vypracuje individuální vzdělávací plán (IVP), který pravidelně vyhodnocuje a metodicky s dítětem pracuje.

3.12.4. Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Podmínky pro vzdělávání dětí musí vždy odpovídat individuálním potřebám dětí. Učitelky budou zajišťovat tyto podmínky s ohledem na vývojová a osobnostní specifika těchto dětí a budou se též vzdělávat v oblastech speciální pedagogiky.

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je nutno zabezpečit:

- uplatňování principu diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání
- realizace stanovených podpůrných opatření 1. – 3. stupně při vzdělávání dětí

- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení
- spolupráce se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství
- snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami v mateřských školách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona se uskutečňuje na základě školních vzdělávacích programů upravených podle speciálních vzdělávacích potřeb dětí.

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami se jejich naplňování bude přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovělo dětem, jejich potřebám i možnostem, děti budou integrovány podle možností do běžných tříd školy.

Ve třídě je potřeba dětem s poruchami pozornosti a vnímání a s poruchami řeči zajistit:

- osvojení specifických dovedností
- zklidňující klima prostředí
- zvýšený bezpečnostní dohled
- důsledný individuální přístup pedagoga k dítěti
- dostatek kompenzačních (technické a didaktické) pomůcek a hraček a jejich využívání
- kvalitní průběžnou logopedickou péči
- těsnou spolupráci s odborníky a s rodiči dítěte
- dobrou spolupráci s pedagogy i ostatními zaměstnanci školy

Speciální pedagog pracuje dle platné legislativy – vyhlášek, sleduje jejich novelizaci, spolupracuje s SPC, PPP a dalšími odborníky, účastní se vzdělávání v této oblasti, které uplatňuje při výchovně vzdělávání, zpracovává podklady ke statistice, rozpočtům a podává informace ředitelce k dalšímu zpracování pro zřizovatele, KÚ aj.

3.13. Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola vytváří podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných. Dítě, které vykazuje známky nadání, musí být dále podporováno.

V mateřské škole se často neseťkáme s nadaným dítětem. A pokud některé vyniká v nějaké činnosti, tak většinou se jedná o výtvarnou nebo hudební oblast. Upozorníme rodiče a po konzultaci navrheme zapojení dítěte do mimoškolního kroužku v LŠU.

3.14. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Předškolní vzdělávání lze organizovat pro děti od dvou let věku. Rámcové cíle a záměry vzdělávání jsou vhodné i pro vzdělávání dětí od dvou do tří let. Je však nezbytné uvědomovat si specifika, související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Poznává všemi smysly. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se, bývá silně egocentrické. Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností a situacemi, které ji naplňují. V pohybových aktivitách je

méně obratné. Proti starším dětem má výrazně méně zkušeností. Rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje dětí tohoto věku jsou velmi výrazné. Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Obvykle se projevuje silnější potřebou vazby na dospělou osobu. Poznává nové vzorce chování dospělých i vrstevníků, vymezuje si vlastní prostor, přijímá vymezené hranice a nové role. Učitel zastává velmi významnou pozici, stává se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky.

Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu. Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

- mateřská škola není vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti – bude průběžně vybavováno
- dvouleté děti budou ve třídě s dětmi věkem přibližně stejným – ve třídě bude použito více zavřených, dostatečně zabezpečených skříněk k ukládání hraček a pomůcek, tím je zajištěna bezpečnost dětí s předkládáním přiměřeného množství podnětů
- prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hrudětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku
- mateřská škola je částečně vybavena zázemím pro zajištění hygieny 2letých dětí
- v šatně je malý úložný prostor na náhradní oblečení a hygienické potřeby
- v zajištění vyhovujícího režimu dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek) není problém
- mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami
- dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty
- vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí
- učitelka uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup
- v mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou

Péče o děti od dvou do tří let musí být organizačně a provozně zajištěna v souladu s platnými právními předpisy, učitelky budou postupně odborně proškoleny pro práci s dvouletými dětmi.

3.15. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Mateřská škola poskytuje dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Jsou-li alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, zřídí vedoucí učitelka mateřské školy skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Vedoucí učitelka mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy. Podpurným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání.

4. Organizace vzdělávání

Kapacita MŠ je 45 dětí. MŠ je zřízená jako škola s celodenním provozem s určenou dobou pobytu od 6.00 do 16.00 hod. Příchod dětí do MŠ končí v 8.00 hod. Pozdější příchod dítěte je možný na základě dohody rodičů s učitelkou. Vyzvedávání dětí po obědě je doporučováno od 12.00 do 12.30 hod. Vyzvednutí dětí po odpoledním odpočinku je možné od 14.45 hod. do konce provozu MŠ. V době hlavních prázdnin je provoz omezen či přerušen – po dohodě s rodiči a zřizovatelem.

V naší MŠ jsou dvě třídy částečně heterogenní. Do I. třídy zařazujeme děti od 2 do 4 let a do II. třídy děti od 5 do 6 let. Vede nás k tomu právě rozdíl mezi některými potřebami, a to z hlediska nároků na obsah učiva a na tělesnou zdatnost (delší výlety do okolí, těžší terén...). Děti se setkávají v odpoledních hodinách, při pobytu venku, na společných akcích mateřské školy.

V naší MŠ jsou přijímány děti zpravidla od tří let, ale nebráníme se ani dvouletým dětem a přijímání žádostí k předškolnímu vzdělávání probíhá v měsíci květnu. Děti mohou být přijaty k předškolnímu vzdělávání i v průběhu školního roku, pokud to umožňuje kapacita a podmínky školy.

Klademe si za cíl – předcházet spěchu a chvatu. Je nutné mít na paměti schopnost dítěte k udržení pozornosti a zájmu. Někdy méně znamená více.

K dennímu programu postupně od začátku školního roku vypracováváme společně s dětmi i pravidla správného chování. Děti rády upozorňují na to, co je správné a co ne. Pokud se samy budou podílet na sestavení pravidel, je naděje, že je budou dodržovat anebo si je alespoň zafixují pro další život.

Malým dětem je, víceméně, připraví prostřednictvím obrázků učitelky. Větší děti budou zainteresovány do větší hloubky – samy se budou snažit, po diskusi, formulovat pravidlo (za pomoci učitelky), ke kterému vymyslí a nakreslí i výstižnou značku, na kterou si budou umět při prohřešku ukázat. Pravidla se týkají většinou rovnocenného postavení, zásad správného chování, dodržování pořádku, čistoty...Učitelka sleduje vztahy mezi dětmi a ovlivňuje je prosociálním směrem. Učitelky II. třídy se zaměřují na zdravý životní styl – zdravé mlsání, vycházky za každého počasí, prosociální chování.

Pedagogický styl práce spočívá v podporování, vstřícnosti, empatii, v jasných a srozumitelných pokynech (s přidáváním na složitosti a obtížnosti), v poskytování pocitu bezpečí a harmonie, prostoru pro sebevyjádření, v dostatečné, kvalitní, užitečné a využitelné nabídce odpovídající mentalitě a potřebám předškolního dítěte.

Pokud budou dospělí – učitelky i rodiče – dětem dobrým příkladem v mezilidských vztazích a pokud v této oblasti je naděje na pokračování v dalších stupních vzdělávací soustavy i v dalších životních situacích dětí, byly by obavy z vývoje současných nezdravých mezilidských vztahů zažehnány. Pedagogové pracují dle zpracovaných třídních vzdělávacích plánů, které naplňují potřeby RVP PV.

V každé třídě působí souběžně dvě učitelky při pobytu venku tj. na vycházce, na školní zahradě, na akcích mimo areál školní budovy – plaveckém výcviku, v tělocvičně ZŠ, výletech a exkurzích, návštěvě divadla a při cestování v dopravních prostředcích.

4.1. Charakteristika tříd

I. třída „Berišky“ – 2 až 4leté děti

Hlavní prioritou této třídy je adaptace, kdy se dítě učí začlenit do kolektivu vrstevníků a postupně si osvojovat základní hygienické dovednosti, návyky a sebeobsluhu. Děti se snaží o samostatnost pomocí her a jsou vedeny k jednoduchým pracovním úkonům. Snahou je zapojit děti do kolektivu, přizpůsobit se prostředí, rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí. Pomocí hry u dětí rozvíjíme vědomosti, dovednosti a návyky. Děti si osvojují jednoduché poznatky o světě a životě. Rozvíjíme přiměřeně věku jemnou i hrubou motoriku, koordinaci pohybu, děti se seznamují s různými výtvarnými technikami. Radostnou náladu podporujeme zpěvem, tanečky a pohybovými hrami.

- logopedický program
- pokud není naplněna kapacita školy, žádá škola zřizovatele o výjimku z počtu dětí na třídu a přijímá i děti mladší tří let

II. třída „Včeličky“ – 5 až 6leté děti

Hlavním pedagogickým záměrem je, aby děti pochopily okolní svět, měly zájem o další vzdělávání, poznávání a učení, a aby byly připraveny na vstup do základní školy. Snažíme se, aby děti měly pocit jistoty a sebedůvěry. Dále pokračujeme v logopedické prevenci ve spolupráci s klinickými logopedy. Velká péče je věnována dětem s odkladem školní docházky, kde se dětem věnujeme individuálně. Spolupracujeme s pedagogickými pracovníky ZŠ, která je ve stejné budově jako MŠ.

Ve všech činnostech, v obou třídách poskytujeme dítěti dostatek prostoru pro spontánní aktivity a jeho vlastní plány. Aktivity probíhají formou nezávazné dětské hry s propojením pohádek, pohádkových postav a v neposlední řadě také s přírodou. Charakteristickým je proto i název našeho vzdělávacího programu „Objevíme pohádky s lidmi i se zvířátky“. Při všech činnostech se snažíme také

vést děti k respektu a odpovědnosti v chování k životnímu prostředí, k vytváření zdravých životních návyků a lásce k přírodě.

Obě třídy jsou zaměřeny stejně, žádná není vyprofilována jiným směrem. Zaměřují se na jeden z hlavních cílů: všestranný rozvoj dítěte s přihlédnutím na jeho individualitu.

- podle volby - předplavecký kurz, hra na flétnu (dle zájmu dětí)
- poslední ročník předškolního vzdělávání má možnost navštěvovat v ZŠ edukativně-stimulační skupinku, která byla vytvořena jako program rozvoje předškolních dětí. („Školáček“- 1x měsíčně)

V případě odkladu školní docházky zůstávají děti ve stejné třídě.

Třídy si vytvářejí vlastní třídní vzdělávací program, který vychází ze školního vzdělávacího programu.

4.2. Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy

- viz vnitřní předpis, příloha ŠVP

Přijímání k předškolnímu vzdělávání

O přijetí dítěte do Základní školy a Mateřské školy Suchá Loz, příspěvková organizace, rozhoduje ředitelka školy dle § 34 Zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (dále jen školský zákon) rozhodnutím vydaným ve správním řízení podle zákona 500/2004 Sb., Správní řád. Odvolacím orgánem je Krajský úřad Zlínského kraje. Odvolání podává zákonný zástupce prostřednictvím mateřské školy, která rozhodla o nepřijetí či přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání.

Zápis do mateřské školy se dle § 34 ods. 2. školského zákona uskuteční v období od 2. května do 16. května. Přesný termín a místo zápisu stanoví zřizovatel školy. Termín zápisu je zveřejněn na internetových stránkách školy, obce a dalšími způsoby v místě obvyklými. Podrobné informace o průběhu zápisu, o kritériích pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání, žádost o přijetí k předškolnímu vzdělávání jsou dostupné na stránkách školy.

V případě většího počtu žadatelů o umístění, než je předpokládaný počet volných míst v mateřské škole pro nadcházející školní rok, rozhodne ředitelka školy o přijetí či nepřijetí dítěte v souladu s kritérii pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání, která jsou zveřejněna na stránkách školy.

Do mateřské školy může být přijato pouze dítě, které se podrobilo povinnému očkování dle očkovacího kalendáře, nebo má doklad, že je vůči nákaze imunní, nebo se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci dle § 50 zákona č. 258/2000Sb., o ochraně veřejného zdraví ve znění pozdějších předpisů.

Od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, je pro dítě předškolní vzdělávání povinné až do zahájení povinné školní docházky v základní škole. Tato povinnost se od 1. 9. 2017 nevztahuje na děti s hlubokým mentálním postižením.

Podrobnosti povinného předškolního vzdělávání jsou rozpracovány ve školním řádu školy. Školský zákon definuje přednostní přijetí dítěte do mateřské školy s různým datem účinnosti takto:

od 1. 9. 2017 přednostní přijetí 4letého dítěte, od 1. 9. 2018 přednostní přijetí 3letého dítěte a od 1. 9. 2020 přednostní přijetí 2letého dítěte.

Dítě může být přijato k předškolnímu vzdělávání i v průběhu školního roku, pokud je volná kapacita školy.

Ukončení předškolního vzdělávání

Předškolní vzdělávání může ukončit ředitelka školy na základě písemné žádosti rodičů nebo dle § 35 odst. 1 školského zákona. Ředitelka školy může po předchozím písemném upozornění zákonného zástupce dítěte rozhodnout o ukončení předškolního vzdělávání dítěte jestliže:

- a) dítě se bez omluvy zákonných zástupců neúčastní předškolního vzdělávání po dobu delší než dva po sobě jdoucí týdny,
- b) zákonný zástupce závažným způsobem opakovaně narušuje provoz MŠ,
- c) ukončení doporučí v průběhu zkušebního pobytu dítěte lékař nebo školské poradenské zařízení,
- d) zákonný zástupce opakovaně neuhradí úplatu za předškolní vzdělávání v MŠ nebo úplatu za školní stravování ve stanoveném termínu a nedohodne si s ředitelem školy jiný termín úhrady.

Ukončit předškolní vzdělávání nelze v případě dětí vzdělávajících se povinně tj. dětí v posledním roce před zahájením povinné školní docházky.

4.3. Povinné předškolní vzdělávání dle § 34 a školského zákona

S účinností od 1. 1. 2017 je předškolní vzdělávání od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky, povinné.

- povinné pro občany ČR a cizince s pobytem na území ČR déle než 90 dnů a je bezplatné
 - nevztahuje se na děti s hlubokým mentálním postižením
 - zákonný zástupce je povinen přihlásit dítě k předškolnímu vzdělávání v době zápisu, pokud ještě nedochází do MŠ
 - pravidelná denní docházka v pracovní dny se stanovuje v rozsahu nepřetržitých 4 hodin ve dnech, v nichž je dána povinnost předškolního vzdělávání, mimo dny školních prázdnin v souladu s organizací školního roku v základních a středních školách
 - podmínky pro uvolňování dětí ze vzdělávání a omlouvání jejich neúčasti ve vzdělávání může **zákonný zástupce písemně předat učitelce ve třídě** – ředitelka je oprávněna požadovat doložení důvodů nepřítomnosti dítěte a zákonný zástupce je povinen doložit důvody nepřítomnosti dítěte nejpozději do tří dnů ode dne výzvy
- Rozsah povinného předškolního vzdělávání v mateřské škole je stanoven ve školním řádu.

4.4. Individuální vzdělávání dle § 34b školského zákona

Individuální vzdělávání je jednou z možných forem plnění povinného předškolního vzdělávání.

Může probíhat celý školní rok nebo jen po jeho určitou část.

- zákonný zástupce oznámí škole nejpozději tři měsíce před začátkem školního roku svůj záměr individuálně své dítě vzdělávat
- oznámení obsahuje identifikační údaje dítěte, období, po které bude dítě individuálně vzděláváno a důvody pro individuální vzdělávání
- ředitelka doporučí zákonnému zástupci oblasti z RVP PV (vytiskne ŠVP PV a Desatero pro rodiče), ve kterých má být dítě rozvíjeno
- mateřská škola ověřuje, jak si dítě osvojuje očekávané výstupy (schopnosti a dovednosti) v doporučených oblastech
- ve školním řádu je stanoven termín a způsob ověřování (v rozmezí listopad–prosinec)
- zákonný zástupce se s dítětem musí dostavit k ověření, pokud se nedostaví ani v náhradním termínu, ředitelka mateřské školy ukončí individuální vzdělávání a dítě tak musí neprodleně zahájit docházku do mateřské školy, ve které je zapsáno
- pokud je individuální vzdělávání ukončeno ze strany ředitelky mateřské školy, není již možné dítě opětovně individuálně vzdělávat
- výdaje, které vzniknou při individuálním vzdělávání (didaktické hry a pomůcky) hradí zákonný zástupce (pokud se jedná o dítě se speciálními vzdělávacími potřebami, hradí pořízení těchto pomůcek stát – jedná se o pomůcky doporučené školským poradenským zařízením na základě podpůrného opatření)

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Program byl vypracován v souladu s principy a zásadami **Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání**, jehož směrodatnost určuje školský zákon a dále na základě zkušeností, nových poznatků a výsledků předškolního vzdělávání z období ověřování zkušebních verzí školních a třídních vzdělávacích programů naší školy. Zaměření předškolního vzdělávání vychází z potřeb dítěte a ze skutečností blízkých životu dítěte. Proto maximálně využíváme prostředí, a hlavně přírodních podmínek, které se v okolí vesnice nacházejí v dostatečné míře. K očekávaným výstupům spějeme na základě prožitků z toho, co děti bezprostředně obklopuje, čeho se mohou dotknout, k čemu jsou citově vázány.

Vycházíme z vývojových fyziologických, kognitivních a emocionálních potřeb, snažíme se s dětmi postupně „objevovat svět“ tak, aby si od útlého věku **osvojovaly základy klíčových kompetencí a postupně získávaly předpoklady pro své celoživotní vzdělávání**. Uvědomujeme si rovněž, že vzdělávání musí být důsledně vázáno k individuálně různým potřebám a možnostem jednotlivých dětí.

Abychom předešly obsahové roztržitosti navrhly jsme méně výchozích bloků, ke kterým se vážou menší tematické celky, které nemají striktní časové vymezení, naznačují oblasti, jimiž se hodláme s dětmi zabývat – obsah učiva.

Ty pak budou zpracovávány do konkrétní podoby v TVP jednotlivých tříd.

V námi zvolených činnostech uplatňujeme prvky ekologické výchovy, výchovy ke zdravému způsobu života a k multikulturní výchově v přesvědčení, že i úzce souvisí se zdejšími podmínkami – přírodní bohatství, lidové tradice.

Při tvorbě programu jsme vycházeli například z Kurikula podpory zdraví v mateřské škole, Zdravá mateřská škola a bohatě jsme čerpali z vlastní pedagogické praxe i z poznatků získaných při dalším vzdělávání a odborné literatury. Využíváme zkušeností, které jsme získaly prostřednictvím zapojení do celostátní ekologické sítě „Mrkvička“, kde jsme vedeni od roku 2008.

5.1. Vzdělávací cíle a záměry

Hlavním cílem je doplňovat rodinnou výchovu, pomáhat zajistit dítěti prostředí s dostatkem mnohostranných a přiměřených podnětů k jeho aktivnímu rozvoji a schopnosti učení. Usnadnit dítěti jeho další životní i vzdělávací cestu. Vytvářet předpoklady vzdělávání tím, že budou podporovány, individuální rozvojové možnosti dětí.

Naším cílem je chápat dítě jako jedinečnou a neopakovatelnou osobnost, která má již v tomto věku právo být sama sebou, a právě jako taková má být akceptována.

Rádi bychom, aby z dětí vyrostli slušní lidé. Chceme, aby tito lidé uměli pozdravit, poděkovat, omluvit se, pomoci, podívat se zpříma do očí, byli samostatní, neutíkali před zodpovědností. To nám připadá podstatné.

Upřednostňujeme komunikaci, protože komunikace znamená vyměňovat si a sdílet informace s ostatními lidmi. Dělit se s nimi o svoje myšlenky, pocity a odpovědi na otázky. Komunikace je klíč vstupu do společnosti, je to také síla, která lidstvo spojuje v jedinou kulturu.

Pro naši mateřskou školu znamená toto pojetí kvalifikovaně nový vztah k dítěti, jde o chápající vstřícnou partnerskou komunikaci, v níž je rozhodující přijetí, náklonnost a důvěra ke každému dítěti.

Chceme, aby pro dítě vznikl dostatečný prostor k uplatnění mnohostranné aktivity, aby mělo bohatou příležitost se projevat, aby mělo možnost spolurozhodovat, být zodpovědný za své činy, souhlasit i oponovat a vstupovat do dění mateřské školy jako plnoprávný subjekt jako partner.

Vytvářet dětem dostatek podnětů ke každodenním činnostem tak, aby vycházely z prožitkového učení a harmonicky rozvíjely celou osobnost dítěte. Vést děti k získání věku přiměřené fyzické, psychické i sociální samostatnosti a základů kompetencí důležitých pro jejich další rozvoj a učení, pro život a vzdělávání.

Cíle:

➤ rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení

Jak dosáhneme:

- dostatek informačních zdrojů

- propojit informace se skutečným životem
- práce v motivujícím prostředí
- převaha kladného hodnocení
- netradiční metody a formy práce
- **osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost**
Jak dosáhneme:
 - atmosféra demokracie a přátelství
 - dodržování stanovených pravidel
 - utváření ohleduplného a citlivého vztahu k lidem
 - poznávání a ochrana přírody
 - pomoc v nouzi
- **získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí**
Jak dosáhneme:
 - vhodná organizace denního režimu
 - bezpečnost, estetičnost a čistota prostředí a péče o ně
 - hygienické a stravovací návyky
 - prevence šikany, násilí
 - relaxace
 - respektování individuálních zvláštností a potřeb
 - osvojování základních pracovních dovedností
 - integrace žáků vyžadujících zvláštní péči
 - rozvíjení schopnosti empatie
 - multikulturní výchova
 - ohleduplnost ke slabším, handicapovaným
 - pomoc starým a nemocným

Vzdělávací oblasti: cílové dovednosti dítěte

Dítě a jeho tělo – oblast biologická

- pohyb a pohybová koordinace
- nápodoba pohybů
- koordinace ruky a oka
- sebeobsluha
- orientace v tělním schématu – zachovávat správné držení těla, sladit pohyb s rytmem, hudbou a zpěvem, ovládat dechové svalstvo, vnímat pomocí všech smyslů, mít povědomí o těle a jeho vývoji, pojmenovat části těla a znát funkce některých orgánů (včetně pohlavních), zacházet s běžnými předměty, pomůckami a materiály, zvládnout jednoduché pracovní úkony

Dítě a jeho psychika – oblast psychologická

Jazyk a řeč

- slovní zásoba

- formální vyspělost řeči
- gramatická správnost řeči
- stavba vět
- úroveň verbální komunikace
- kvalita slovního projevu – správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči, vyjadřovat samostatně a smysluplně
- myšlenky, pocity, nápady aj., vést rozhovor, formulovat otázky, chápat slovní vtíp a humor,
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech, naučit se z paměti krátké
- texty (říkanky, pohádky aj.), utvořit jednoduchý rým, sledovat očima zleva doprava, poznat
- některá písmena, číslice, popř. slova, projevovat zájem o knížky, užívat telefon

Poznávací schopnosti a funkce

- vnímání
- pozornost, soustředěnost
- paměť
- tvořivost, vynalézavost, fantazie
- rozlišování obrazných znaků a symbolů
- grafické a výtvarné vyjadřování
- časoprostorová orientace
- základní matematické, číselné a početní pojmy a operace
- číselné a matematické představy
- řešení problémů a myšlení – soustředit se na činnost a udržet pozornost, přemýšlet a vést jednoduché úvahy, chápat
- základní číselné a matematické pojmy, postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí, chápat
- prostorové pojmy, vyjadřovat svou představivost a fantazii, řešit problémy, úkoly a situace

Sebepojetí, city, vůle

- sebeuvědomění a sebeuplatnění
- sebeovládání a přizpůsobivost
- vůle, vytrvalost
- respektování pravidel
- city a jejich projevy – na určitou dobu se odloučit od rodičů, rozhodovat o svých činnostech a uvědomovat si svou samostatnost, ovládat své city a přizpůsobovat své chování situacím, uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky a umět je vyjádřit, být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i věcem kolem nás, vyjádřit svůj souhlas a nesouhlas, odmítnout nechtěné, prožívat radost ze zvládnutého a poznaného, soustředit se na činnost a její dokončení, zorganizovat hru, respektovat pravidla

Dítě a ten druhý – oblast interpersonální

- komunikace s dospělým

- komunikace s dětmi
- sociabilita a spolupráce – navazovat kontakty, překonat stud a respektovat dospělé osoby ve svém prostředí, komunikovat s dětmi, navazovat a udržovat dětská přátelství, uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, respektovat potřeby jiného dítěte, spolupracovat s ostatními, dodržovat dohodnutá pravidla vzájemného soužití a chování doma, ve škole a na veřejnosti, bránit se projevům násilí a ubližování jiného dítěte, požádat druhého o pomoc

Dítě a společnost – oblast sociálně kulturní

- společenská pravidla a návyky
- zařazení do třídy (skupiny dětí)
- zapojení do společných her, spolupráce na činnostech – uplatňovat návyky společenského chování ve styku s dospělými i dětmi, pochopit, že každý má ve společnosti svou roli, chovat a jednat s ohledem na druhé, adaptovat se na život ve škole a vytvářet prostředí pohody, vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí a domluvit se na společném řešení

Dítě a svět – oblast enviromentální

- adaptabilita ke změnám
- poznatky, sociální informovanost
- zdraví a bezpečí – orientovat se bezpečně ve známém prostředí, zvládat běžné činnosti, uvědomovat si nebezpečí a mít povědomí o tom, jak se chránit, vnímat, že svět má svůj řád a všimnout si změn a dětí v nejbližším okolí, porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, mít povědomí o významu životního prostředí

Vzdělávací proces v naší MŠ je cílevědomý a plánovaný, v němž jsou spontánní a řízené aktivity vyváženy v poměru, který odpovídá potřebám a možnostem dětí.

Didakticky zacílená činnost, kterou dítěti nabízíme je pedagogem přímo nebo nepřímo motivovaná, je v ní zastoupeno spontánní a záměrné učení, je založena na aktivní účasti dítěte omezující přijímání hotových poznatků, která využívá zejména prožitkového a interaktivního učení, probíhá v menších skupinách či individuálně.

5. 2. Přístupy, formy a metody práce

V mateřské škole se věnujeme především volné hře, dalším hravým činnostem, pohybovým hrám, psychomotorickým cvičením, manipulacím a pracovním činnostem, konstruktivním a kognitivním hrám, experimentům, výtvarným, hudebním, literárním, dramatickým a dalším aktivitám jako třeba práce s knihou, časopisem. Nedílnou součástí dne je cvičení v sebeobsluze a práce schopnosti a v neposlední řadě také komunikace prostřednictvím diskusního kroužku. V něm učíme děti vyjadřovat se, naslouchat druhým, hájit svůj názor, diskutovat o něm a na základě toho si pak lépe rozumět a umět spolupracovat, případně řešit vzniklé kolize a problémy.

Při působení na děti vycházíme z pedagogické analýzy a uvědomění si individuálních potřeb každého dítěte. Vzdělávací pokroky dětí sledujeme a průběžně zaznamenáváme. Snažíme se u

každého dítěte najít jeho motivující prvek, aby dosahovalo rozvojových pokroků optimálním k jeho možnostem. Kromě hlavní metody, kterou je hra, uplatňujeme metodu prožitkového učení založenou na přímých zážitcích dítěte, kooperativní učení, které vyžaduje spolupráci, vzájemnou pomoc a radu většího počtu dětí při řešení složitějších problémů. Snažíme se navozovat situační formu učení, aby dítě chápalo v souvislostech a poskytovat vzory chování vhodné k nápodobě a přejímání. Učitelky se snaží iniciovat vhodné hry a činnosti a nabízet různé aktivity, aby v dítěti probudily zájem poznávat, tvořit, chápat a přemýšlet. Snažíme se o to, aby pestrá vzdělávací nabídka iniciovala aktivní účast dítěte dle vlastní volby. Vzdělávání přizpůsobujeme vývojovým kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí každé věkové skupiny a respektujeme vývojová specifika při vzdělávání dětí v plné míře. Vzdělávání probíhá rovněž formou polodenních, celodenních výletů, kterým přikládáme velký význam (výlety s výukovým programem ve spolupráci s ekocentrem Chrpa Uherský Brod, Vzdělávací centrum Veselí n. Moravou), návštěvy divadel apod.

5. 3. Zajištění průběhu vzdělávání dětí spotřebou podpůrných opatření a dětí nadaných

MŠ se bude snažit vycházet vstříc i dětem se speciálními vzdělávacími potřebami a rozvíjet je a vzdělávat dle jejich potřeb a možností. Případně doporučujících opatření školského poradenského zařízení, aplikuje mateřská škola podpůrná opatření. Jedná se o organizační zajištění, personální podporu, speciální pomůcky, individuální přístup. Dle vzdělávacích potřeb dítěte zajišťuje MŠ zpracování:

1. Individuální vzdělávací plán MŠ vypracovává na základě žádosti zákonného zástupce a doporučení školského poradenského zařízení dle platných právních norem. IVP zohledňuje specifické vzdělávací potřeby jednotlivých dětí

2. Plán pedagogické podpory se poskytuje proto, aby dítěti byla poskytnuta nezbytná pomoc ke zvládnutí školního vzdělávacího programu pomocí individuálního přístupu. S vypracováním je seznámen zákonný zástupce dítěte. Cílem je podpořit některou oblast ve vzdělávání.

3. U dětí nadaných se také spolupracuje se školským poradenským zařízením, dítěti jsou vytvářeny podmínky k jeho dalšímu rozvoji, na návrh školského poradenského zařízení se vypracovává individuální vzdělávací plán nebo plán pedagogické podpory. S dítětem se pracuje individuálně nad rámec běžného vzdělávání, aby bylo nadání dále rozvíjeno a zároveň byla dítěti poskytnuta nezbytná opora v dalších oblastech vzdělávání.

5. 4. Vzdělávání dětí s povinnou školní docházkou

1. Povinné předškolní vzdělávání se novelou školského zákona vydanou pod číslem 178/2016 Sb. vztahuje na děti, které dovrší k 31.8. pěti let, nemají hluboké mentální postižení a pobývají na území našeho státu déle jak 90 dnů.
2. Povinné předškolní vzdělávání probíhá v době od 8.00 hodin do 12.00 hodin v pracovních dnech kromě období školních prázdnin.
3. Dítě má právo se vzdělávat po celou dobu provozu MŠ.

4. Zákonný zástupce je povinen omluvit dítě z předškolního vzdělávání do třech pracovních dnů osobně, telefonicky nebo písemně.
5. Omluva musí mít i písemnou formu v omluvných listech se zaznamenáním data a s podpisem zákonného zástupce.

5. 5. Priority MŠ

Snažíme se, aby se děti ve školce cítily spokojeně a v bezpečí, protože pak se mohou zdravě rozvíjet a efektivně se učit.

- dáváme dětem příležitost rozvíjet své schopnosti a dovednosti způsobem, který vyhovuje jejich individuálním potřebám, zájmům a jejich individuálnímu stylu učení
- vycházíme z přirozené dětské zvědavosti a potřeby objevovat stále něco nového, probouzíme v dětech aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe
- učíme děti věřit ve vlastní schopnosti, necháváme je zažít pocit z úspěchu, na kterém stavíme při překonávání překážek
- vedeme děti, aby sami sebe vnímaly jako plnohodnotné a schopné jedince, kteří jsou okolím uznáváni a přijímáni; napomáháme jim najít odvahu ukázat, co všechno už samy umí, zvládnou a dokážou
- učíme děti hodnocení a sebehodnocení
- nabízíme dětem odpolední činnost s rodiči 1x v měsíci máme přípravu na školu v edukačně stimulační skupině „Školáček“ (do termínu zápisu)
- již tradicí se stala spolupráce s Chráněným domem pro seniory v naší vesnici. Záměrem nás všech je naučit děti vzájemné pomoci, toleranci, úctě ke starší a porozumění. Společná setkání jsou doplňkem integrovaných bloků.

6. Vzdělávací obsah

6.1. Klíčové kompetence

Jsou to převážně soubory předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého dítěte. Kompetence jsou činnosti, které se propojují a doplňují.

- rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- rozvoj a užívání všech smyslů
- vytváření zdravých životních návyků a postojů
- rozvoj řečových schopností a komunikativních dovedností
- rozvoj smyslového vnímání, paměti, pozornosti, představivosti a fantazie
- rozvoj tvořivosti a posilování přirozených poznávacích citů
- rozvoj pozitivních citů dítěte ke vztahu k sobě, k ostatním lidem a k okolí
- rozvoj schopností a dovedností vyjádřit pocity, dojmy a prožitky
- rozvoj mravního a estetického vnímání a vztahu ke světu, životu, kultuře
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přizpůsobit se a spolupracovat
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem

Výše uvedené cíle jsou dlouhodobější a prolínají se všemi činnostmi v mateřské škole pro děti od 2 do 6 let.

Kompetence, které jsou považovány za klíčové pro etapu předškolního vzdělávání a které jsou obsaženy ve třídních vzdělávacích programech:

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a personální
- kompetence činnostní a občanské

Dítě ukončující předškolní vzdělávání by mělo zvládnout:

Kompetence k učení

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody a techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

Kompetence k řešení problémů

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva a aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty (má vlastní originální nápady), využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazie a představivosti
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů, pochopí i jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích

- zpřesňuje si početní představy, využívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční, (vedoucí k cíli) a řešení, která funkční nejsou, dokáže volit mezi nimi
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale i za snahu

Komunikativní kompetence

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky a odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dokáže se vyjadřovat a slovně sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými...)
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci, v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícné a iniciativní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně jí používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, počítač, encyklopedie, audiovizuální technika, telefon...)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Sociální a personální kompetence

- samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, dovede odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem

- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí
- jiného dítěte, ponižování a ubližování

Kompetence činnostní a občanské

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže změnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci, učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce a úsilí druhých
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky

Je třeba uplatňovat integrovaný přístup. Vzdělávání probíhá na základě integrovaných bloků, které nerozlišují „vzdělávací oblasti“ či „složky“, ale které nabízejí dítěti vzdělávací obsah v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích. Obsah bloků vychází ze života dítěte a přírodních proměnách světa, je pro ně smysluplný, zajímavý a užitečný.

Realizace takovýchto bloků poskytuje dítěti širokou škálu různých aktivit a nabízí mu hlubší prožitek. Dítě tak nezískává jen izolované poznatky či jednoduché dovednosti, získaná zkušenost je komplexnější a stává se pro dítě snáze uchopitelnou a prakticky využitelnou. Dítě získává skutečné činnostní výstupy – kompetence.

Protože vše okolo předškolního dítěte by mělo mít přirozený průběh, dohodli jsme se na blocích, která budou v souladu s přírodním rokem.

6.2. Témata a obsah integrovaného bloku

Integrované bloky vycházejí z cílů RVP PV:

Každý integrovaný blok má několik podtémat, ve kterých se prolínají všechny vzdělávací oblasti (biologická, psychologická, interpersonální, sociálně – kulturní a environmentální). Vzhledem k tomu, že třídy jsou většinou při pobytu venku a krátce odpoledne spojeny, dohodl se pedagogický kolektiv na stejném členění i obsahovém souznění. Ze ŠVP učitelky vycházejí při tvorbě TVP. Každý TVP má několik podtémat, která jsou podle potřeby upravována, doplňována a aktualizována.

Kompetence, dílčí cíle a výstupy jsou rozpracovávány dále do TVP jednotlivých tříd. Učivo je v ŠVP uspořádáno do integrovaných tematických bloků, které dětem nabízejí širokou škálu aktivit. Témata jsou dětem blízká a vycházejí z toho, co děti vnímají a prožívají.

Toto uspořádání plně respektuje psychologická i didaktická specifika vzdělávání dětí předškolního věku. Děti získávají poznatky v přirozených souvislostech. Tematické bloky jsou naplánované na období čtvrtletní – roční období, a dále jsou v TVP rozpracovány na měsíční a týdenní celky. Každý školní rok má své specifické téma – tzv. projekt. Učitelky mají možnost v případě potřeby reagovat na aktuální situace a zájem dětí a přizpůsobit délku, obsah a název integrovaného bloku momentální potřebě při tvorbě třídního vzdělávacího programu.

PODZIM *Charakteristika a záměry tématu:*

Tento blok zařazujeme na začátku školního roku, kdy se mění složení třídy. Nově nastupující děti se adaptují na nové prostředí a režim, starší děti přebírají roli zkušených rádců a pomocníků a spolu s ostatními budují novou komunitu.

Charakteristika bloku:

- navození radostné atmosféry ve třídě, těšení se na společný pobyt dětí v MŠ, na společné zážitky, utváření pěkných vztahů mezi sebou navzájem, rozvíjení sebeobslužných dovedností a podporou komunikace mezi dětmi i dospělými, poznávání kamarádů, osvojení si jednoduchých poznatků o přírodě a jejích proměnách v podzimním počasí, objevovat význam ovoce a zeleniny pro zdraví člověka – jejich sklizeň, sledování charakteristických rysů podzimního období, péče o své okolí, rozvíjení pracovní zručnosti s různým přírodním materiálem, vnímání krás podzimních barev, vytváření životních postojů prospívajících zdraví, osvojení si poznatků o svém těle

Vzdělávací cíle:

- rozvoj schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přizpůsobit se, spolupracovat, přináležet k tomuto společenství
- rozvoj komunikativních dovedností
- rozvoj kooperativních dovedností
- uvědomění si vlastního těla
- posilování přirozených poznávacích citů
- osvojení si dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- vytváření prosociálních postojů
- rozvoj úcty k životu
- rozvoj a užívání všech smyslů
- vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- vytváření pozitivního vztahu k místu a prostředí, ve kterém žije

- osvojování si jednoduchých poznatků o světě a životě, o přírodě jejich proměnách
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Klíčové kompetence, na které by dítě mělo pomocí tohoto integrovaného bloku dosáhnout:

- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokázat se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, radovat se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého

Dílčí cíle:

Dítě a jeho tělo

- rozvoj psychické a fyzické zdatnosti
- orientování se bezpečně ve známém prostředí
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj pohybových schopností
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, vytváření zdravých životních návyků

Dítě a jeho psychika

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování...)
- osvojení si elementárních poznatků o přírodě v podzimním období
- získání schopnosti řídit své chování a ovlivňovat vlastní situaci

- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání
- rozvoj zájmu o učení, rozvoj paměti a pozornosti

Dítě a ten druhý

- rozvoj dovedností a schopností pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem(kooperace)
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (rodině, ve škole, ve třídě)
- vytváření prosociálních postojů (citlivost, tolerance, respekt, přizpůsobivost...)
- rozvoj interaktivních dovedností

Dítě a společnost

- rozvíjení schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přizpůsobit se, spolupracovat
- kultivace mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání motivované podzimní přírodou
- vnímání a přijímání hodnot ve společenství – MŠ, rodina
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

Dítě a svět

- vytváření pozitivního vztahu k místu prostředí, ve kterém dítě žije
- osvojování si jednoduchých poznatků světa a životě, o přírodě a jejich proměnách
- osvojení si poznatků, které vedou ke zdravému a bezpečnému životu, rozvoj úcty k životu

Očekávané výstupy:

- adaptace na nové prostředí, začlenit se mezi vrstevníky
- orientace v prostředí školy, dodržovat pravidla
- zvládat jednoduchou sebeobsluhu, vzájemnou domluvu
- pochopit, co prospívá a škodí zdraví
- využívat smysly, svou tvořivost a fantazii
- upevňovat zdravé životní návyky
- naučit se krátké texty, písně
- poznat ovoce a zeleninu dle vůně, chuti, hmatu
- vědomě napodobit pohyb, sladit pohyb s rytmem
- chápat význam lesa pro člověka, poznat některé stromy, plody, rostliny
- pracovat ve skupině, umět se domluvit

Navrhované činnosti a příležitosti:

- hry se jmény kamarádů, se svou značkou
- výtvarné pojetí prožitků, třídních pravidel
- motiv. cvičení, pohyb. hry, námět. a společenské hry

- grafomotorické cviky
- formou příběhu rozlišovat, co je špatné a dobré
- pozorování podzimní přírody, tvorba výstavky plodů, pozorování prací na poli a zahradách a podzim. úklid na škol. zahradě
- výroba zeleninového salátu, soutěž o obr zeleninu
- výt. tvoření se skřítkem Podzimníčkem
- sběr přírodnin, třídění, porovnávání, počítání, skládání
- řešit úkoly v pracovních listech, labyrinty
- prohlížení encyklopedií, knih, časopisů
- Kimovy hry, smysl. hry
- malování, stříhání, lepení, modelování
- recitace, nácvik textů, zpěv písní s aktuální tematikou
- pouštění a výroba draků
- hra s maketou lidského těla
- využívání encyklopedií
- návštěva místní ordinace

ZÁŘÍ – PODTÉMATA:

1. „Těšíme se do školky – na kluky a na holky.“ (kamarádi)
2. „Ať je léto nebo zima, ve školce je vždycky prima.“ (školka)
3. „Ve školičce mám rád čisto, hračky sklízím na své místo.“ (úklid, hračky)
4. „Já mám krásné bačkorky na doma i do školky.“ (sebeobsluha)

ŘÍJEN – PODTÉMATA:

1. „Natáhnu se pro hruštičku, pak jí schovám do košíčku.“ (ovoce)
2. „Kutálí se ze dvora takhle velká brambora.“ (zelenina)
3. „Alča papá – ham, ham, ham, volá na nás – je to mňam.“ (zdravá strava)
4. „Fouká vítr, fouká, potichu si brouká.“ (houby, listí, podzim)
5. „Malovaný dráčku, povyleť si k mráčkům.“ (draci)m

LISTOPAD – PODTÉMATA:

1. „Svoje tělo dobře znám, to vám teda povídám.“ (tělo)
2. „Na kašel a rýmu dáme medicínu.“ (zdraví, nemoc)
3. „Kdo si dělá rozcvičku, ten má dobrou kondičku.“ (sport)
4. „Zpíváme si, přednášíme a besídku přinášíme.“ (příprava na besídku)

ZIMA *Charakteristika a záměry tématu:*

Zimní blok je postaven na změně ročního období bohaté nejen na pozorování, pokusy a pohybové aktivity na sněhu, ale také na přípravě vystoupení na vánočních besídkách a přípravě předškolních dětí na zápis do základní školy, dále pak na informacích o vzniku a proměnách naší planety.

Charakteristika bloku:

- Mikuláš jako tradice pro děti plná radosti a zábavy; seznamování se s tradicemi vánočních svátků; uvědomování si své samostatnosti, zaujímání vlastních názorů a jejich vyjadřování; uvědomování si citové vazby k rodinným příslušníkům a k lidem kolem nás; vnímání krásy přírody v zimě, poznání lidové tradice masopustu; získání pocitu radostného očekávání vstupu do první třídy ZŠ, získání zájmu o učení; zajímání se o historii naší Země prostřednictvím pravěkého období s typickými zvířaty a rostlinstvem

Vzdělávací cíle:

- rozvoj pohybových dovedností v oblasti jemné i hrubé motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání)
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- rozvoj schopnosti a dovedností vyjádřit pocity, dojmy a prožitky
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání
- osvojení některých dovedností, které předcházejí čtení a psaní
- rozvoj kulturně estetických dovedností (slovesných, výtvarných, hudebních, dramatických)
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného k myšlení sloně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti, pozornosti, představivosti, fantazie
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, porozumění, rozvoj poslechu), i produktivních (výslovnosti, vyjádření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)

Klíčové kompetence, na které by dítě mělo pomocí tohoto integrovaného bloku dosáhnout:

- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog

- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- spolupodílet se na společných rozhodnutích; přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- zajímat se o druhé i o to, co se kolem děje; být otevřený aktuálnímu dění
- odhadovat své síly, učit se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí
- řešit problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- ovládat dovednosti předcházející čtení a psaní
- soustředěně pozorovat, zkoumat, objevovat, všimnout si souvislostí, experimentovat a užívat při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- učit se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvinout úsilí, soustředit se na činnost a záměrně si zapamatovat; při zadané práci dokončit, co započalo; postupovat podle instrukcí a pokynů, mít schopnost dobrat se k výsledku
- problémy řešit na základě bezprostřední zkušenosti; postupovat cestou pokusu a omylu, zkoušet, experimentovat; spontánně vymýšlet nová řešení problémů a situací; hledat různé možnosti a varianty (mít vlastní, originální nápady); využívat při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- dokázat se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- nebát se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
- dokázat se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti

Dílčí cíle:

Dítě a jeho tělo

- rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- sladit pohyb se zpěvem
- udržet jednoduchý rytmus

Dítě a jeho psychika

- osvojení si elementárních poznatků o přírodě v zimním období
- posilování přirozených poznávacích citů /zvědavosti, zájmu, radosti z objevování atd.
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání
- vést děti k hezkému vztahu ke knížkám
- zvládnout souvislý řečový projev, formulovat otázky, vést rozhovor
- seznamovat děti s tradicemi dávnými i současnými, s lidovou tvořivostí, s uměním
- získávat povědomí o časech minulých
- dále rozvíjet slovní zásobu

- rozvíjet kultivovaný projev

Dítě a ten druhý

- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj tolerance a přizpůsobivosti
- rozvoj schopnosti citové vazby vytvářet, rozvíjet a city plně prožívat

Dítě a společnost

- rozvoj kulturně estetických dovedností
- rozvoj kooperativních dovedností
- získávat povědomí o časech minulých

Dítě a svět

- vytváření vztahu k místu a prostředí, ve kterém dítě žije
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se)
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním prostředí o jejich rozmanitosti, vývoji a proměnách, časové představy
- vytváření základních pozitivních vztahů ke kultuře a umění
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí, získávat povědomí o časech minulých
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

Očekávané výstupy:

- ovládat koordinaci ruky a oka, soustředit se na činnost
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, všimnout si toho, co si druhý přeje, umět vyjádřit svá přání
- zapamatovat si texty básní, písní a reprodukovat je před rodiči
- osvojit si poznatky o zvycích a tradicích
- pomáhat pečovat o volně žijící zvířata
- zvládat pohyb na sněhu ledu, dodržovat pravidla bezpečnosti
- získat poznatky o tom, jak vznikla Země
- šetrně zacházet s knihou a pracovat s ní
- sledovat děj a porozumět myšlence příběhu
- zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu
- radostně prožít karneval

Navrhované činnosti a příležitosti:

- rozhovory nad adventním věncem (vysvětlení pojmu)
- návštěva Mikuláše a čerta v MŠ
- vánoční úklid hraček
- nácvik říkadel a písní s vánoční tematikou, koledy
- poslech příběhů a pohádek

- výroba vánočního překvapení, Besídka pro rodiče, vánoční dílny, vánoční tradice(pečení cukroví...)
- experimenty a pokusy se sněhem a ledem
- sáňkování, klouzáání, chůze ve sněhu a hry na něm
- krmení zvířat, ptáčků, výroba krmítka
- přinášení dobrot do školkového krmelce, návštěva místní dančí farmy Kunovských
- výt. a pohyb. ztvárnění zimy
- zdravot. cvičení
- práce s modelínou
- poslech příběhů, pohádek
- návštěva knihovny
- dramatizace pohádek
- sluch.hry, rytmizace slov
- výstavka knih
- karneval
- smažení koblihů a fašanková občůzka
- návštěva Chráněného domu
- návštěva 1. třídy ZŠ, zápis dětí do 1. třídy s rodiči

PROSINEC – PODTÉMATA:

1. „Kdo to stojí za vraty? Je to čertík chlupatý.“ (sv. Mikuláš a čerti)
2. „Schovej se, kapříku, na dně rybníku!“ (tradice Vánoc)
3. „Ustrojíme stromeček, rozbalíme dáreček.“ (obdarovávání)

LEDEN – PODTÉMATA:

1. „Na Tři krále – zima stále.“ (měsíce v roce a Tři králové)
2. „Stříhat papír to mě láká, vystřihnu si sněhuláka.“ (zima – oblečení)
3. „Vemu lyže, vemu sáňky, začnou zimní radovánky.“ (zimní sporty – olympiáda)
4. „Včera večer na dvorku zahlédl jsem sýkorku.“ (krmení zvířátek)

ÚNOR – PODTÉMATA:

1. „Od věků do věků vrátíme se k pravěku.“ (pravěk, dinosauři)
2. „Ten, kdo si čte pro radost, nemá toho nikdy dost.“ (knihy, časopisy)
3. „Kouzelnými vrátky, pospěš s námi do pohádky.“ (pohádky, bajky)
4. „Masopust, masopust, dokola mě holka pust’!“ (fašank – tradice, karneval)

JARO *Charakteristika a záměry tématu:*

Období jara je předurčeno k poznávání přírody z hlediska fauny i flory a s tím spojeným pozorováním na krátkých výletech do okolí.

Charakteristika bloku:

- všímání si nového života v přírodě, lidové tradice a zvyky – Velikonoce, upevňování sounáležitostí s živou a neživou přírodou, seznamování se, se světem rostlin, hledání odpovědí na otázky týkající se živých tvorů, vztahů člověka k nim, objevování různých druhů zvířat a seznamování se s jejich životem, vytváření základních představ o dopravních prostředcích a bezpečném pohybu v silničním provozu, hledání souvislostí mezi dopravou a životním prostředím, dále upevňování rodinné sounáležitosti – oslava Dne matek a Dne otců

Vzdělávací cíle:

- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností
- rozvoj schopnosti žít ve společnosti ostatních lidí, přizpůsobit se, spolupracovat, vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- vytváření základů pro práce s informacemi
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj psychické i fyzické zdatnosti
- vytváření vztahu k místu a prostředí, ve kterém dítě žije
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojování jednoduchých poznatků o světě a životě užitečných pro vytváření elementárního povědomí o technickém prostředí, rozmanitosti, vývoji a proměnách

Klíčové kompetence, na které by dítě mělo pomocí tohoto integrovaného bloku dosáhnout:

- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- spolupodílet se na společných rozhodnutích; přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- napodobovat modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- ovládat dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřovat svoji slovní zásobu a aktivně ji používat k dokonalejší komunikaci s okolím
- dokázat rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- dbát na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chovat se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)
- chápat, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá

- svoje činnosti a hry se učit plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dětským způsobem projevat citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpoznat
- dokázat se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívat logických, matematických i empirických postupů; pochopit jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zvládnout využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)

Dílčí cíle:

Dítě a jeho tělo

- rozvoj a užívání všech smyslů (vůně květin a kvetoucích stromů, krása barevnosti a svěžesti přírody, zpěv ptáků atd.)
- rozvoj pohyb. dovedností v oblasti jemné a hrubé motoriky (výlety, vycházky do přírody, zdolávání terénu atd.)
- sladit pohyb se zpěvem
- udržet jednoduchý rytmus

Dítě a jeho psychika

- rozvoj komunikativních dovedností
- rozvoj tvořivého myšlení, řešení problémů
- rozvoj schopnosti vytvářet citové vztahy k okolí
- rytmizace a melodizace říkadél, instrumentální doprovod k písním, hra na tělo, uplatňování tanečních prvků, pohybové vyjádření hudby

Dítě a ten druhý

- vést k ochraně osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi a dospělými (bezpečnost při hrách venku, ohleduplnost, obezřetnost vůči neznámým lidem)
- kooperace ve dvojicích, ve skupinách
- učit se toleranci a ohleduplnosti k druhým
- vést děti k hezkému vztahu ke kamarádům
- rozvoj schopnosti citové vazby vytvářet, rozvíjet a city plně prožívat

Dítě a společnost

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přizpůsobit se, spolupracovat, spolupodílet se, přináležet k tomuto společenství a řídit se jeho pravidly
- rozvoj základních kulturně-společenských postojů, návyků a dovedností
- Dítě a svět
- vytvářet pozitivní vztah v místu a prostředí, kde dítě žije
- poznávání jiných kultur, vytváření povědomí o existenci jiných kultur a národností
- vytváření základních pozitivních vztahů ke kultuře a umění

Očekávané výstupy:

- vnímat změny přírody, všimnout si znaků jarní přírody, využívat smysly
- znát vlastnosti a využití některých materiálů (papír, plast, sklo)
- využívat své slovní zásoby v plném rozsahu
- dokázat pojmenovat jednotlivé členy rodiny a vyjádřit vztahy k nim
- navazovat kontakty s dospělými, překonat stud, vést rozhovor
- zazpívat písně, rozlišovat rytmus, sladit pohyb se zpěvem
- být citlivý k živé i neživé přírodě, vážit si života ve všech jeho formách
- vnímat pestrost a rozmanitost přírody
- pojmenovat většinu toho, co nás obklopuje
- bezpečně se orientovat v dopravním světě, znát základní dopravní prostředky
- zvládat pohyb v nerovném terénu

Navrhované činnosti a příležitosti:

- pozorování probouzející se jarní přírody (všemi smysly)
- pokusy s vodou
- pozorování potoků Bystřičky, upozornění na nebezpečí a sílu vody
- písničky, básničky s jarním tématem
- pohybové hry a cvičení motivované jarem
- puzzle-skládání obrázků k tématu
- rozhovory a diskuze o třídění odpadu (využití barevných kontejnerů)
- jarní úklid školní zahrady
- výroba z odpadového materiálu
- využití výtvarných technik pro ztvárnění kytiček na jaře
- setí semínek, sázení cibulek
- poznávání zvířat ze dvorku
- návštěva zvířátek u Kmoníčků
- vycházky k ovečkám u Kovaříků, ke koním u Keňů nebo do místního družstva ke kravám
- didaktické hry z čeho je co vyrobeno
- vynášení Moreny
- zdobení kraslic
- oslava Dne Země
- jarní výzdoba třídy, šatny
- výroba velikonočních přáníček
- námětové hry na téma: rodina, svět dospělých a jejich práce
- rozhovory a diskuze nad obrazovým materiálem
- pozorování jarních prací na polích
- uvolňovací cviky, omalovánky, vystřihovánky
- akce „Rej čarodějníc“
- rozhovory na téma bezpečnost
- výlet do města na dopravní hřiště
- dokončování příběhu Co by se stalo, kdyby...
- malování, kreslení, koláž-dopravní téma

- beseda s městským policistou
- tvořivé hry z písku
- hry na školní zahradě – pohybové hry, dopravní hry
- besídka ke Dni matek

BŘEZEN – PODTÉMATA:

1. „Divadélko máme rádi, s kašpárkem jsme kamarádi.“ (divadlo-dramatizace)
2. „Sluníčko vítá nový den, paprsky ťuká do oken.“ (příroda na jaře –jarní kytičky)
3. „Dva beránci malí na dvorku si hráli.“ (hospodář. Zvířata – mláďata)
4. „Malý zajíc neposeda kamaráda svého hledá.“ (lesní zvířata a luční hmyz)

DUBEN – PODTÉMATA:

1. „Na liáně opičáci houpají se pro legraci“ (ZOO)
2. „Ve škole se na nás ptají, tak už pojď – ať nečekají.“ (zápis – hra na školu)
3. „Děvčata jsou samý smích, šlehají je po sukních.“
4. „Pojďme honem, kluci, holky, nasedneme na tříkolky.“
5. „Jede, jede mašina z Pardubic až do Zlína.“

KVĚTEN – PODTÉMATA:

1. „Podívej se, babičko, uteklo ti klubíčko.“ (rodina)
2. „Milované mamince, dám pusinky na líce.) (svátek matek)
3. „U nás celá ulice přátelí se velice.“ (naše vesnice)
4. „Zlatá hvězda Večernice svítí z nebe do ulice.“ (vesmír)

LÉTO *Charakteristika a záměry tématu:*

Na konci školního roku využíváme získaných dovedností a znalostí dětí k náročnějším činnostem, více času trávíme venku a tomu přizpůsobujeme většinu aktivit. Pro děti připravujeme vzdálenější polodenní výlety. Pěkné počasí využíváme i na akce společné s rodiči a na zakončení školního roku. Předškolní děti jsou v tomto období vedeny k vyhledávání informací a práci s nimi a mají více prostoru pro svoje aktivity a spontánnost, v nichž využívají svou představivost a fantazii.

Charakteristika bloku:

- vztahu k rodině, poznání struktury rodiny, uvědomění si nejbližších členů své rodiny; správné chování člověka k přírodě a životnímu prostředí; samostatné výtvarné vyjadřování, dodržování kulturních a společenských návyků při zpěvu, rozvíjení všech smyslů; rozvíjení povědomí o životě zvířat i lidí na planetě Zemi a získat povědomí o přátelství a toleranci lidí všech barev pleti a seznamování se s tajemným vesmírem

Vzdělávací cíle:

- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojování jednoduchých poznatků osvětě a životě užitečných pro vytváření elementárního povědomí o rozmanitosti přírody a různých prostředí
- rozvoj schopností a dovedností vyjádřit pocity, dojmy a prožitky
- vytváření prosociálních postojů k druhému) rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobování)
- osvojení poznatků a dovedností chránících před nebezpečnými vlivy prostředí

Klíčové kompetence, na které by dítě mělo pomocí tohoto integrovaného bloku dosáhnout:

- chápat, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokázat se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování
- pochopit, že lidé se různí a umět být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
- vědět, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; mít vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- odhadovat své síly, učit se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- dokázat se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti

Dílčí cíle:

Dítě a jeho tělo

- uvědomění si vlastního těla, rozvíjet hrubou i jemnou motoriku
- rozvoj a užívání všech smyslů
- sladit pohyb se zpěvem
- udržet jednoduchý rytmus

Dítě a jeho psychika

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozvoj tvořivosti
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- vytváření základů pro práci s informacemi

Dítě a ten druhý

- rozvoj kooperativních dovedností
- vést k ochraně osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi a dospělými (bezpečnost při hrách venku, ohleduplnost, obezřetnost vůči neznámým lidem)

Dítě a společnost

- vytvářet povědomí o mezilidských a morálních hodnotách
- seznamovat se s životem lidí a zvířat
- vážit si věci a práce ostatních

Dítě a svět

- osvojit si elementární poznatky o přírodě v letním období
- osvojit si poznatky a dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- vytváření základních pozitivních vztahů ke kultuře a umění
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí, získávat povědomí o časech minulých
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

Očekávané výstupy:

- soustředit se na činnost a její dokončení
- mít povědomí o existenci různých kultur, různých zemí, vesmíru
- chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, pochopit, že každý má svou roli ve společnosti
- osvojit si poznatky o blízkém i vzdálenějším okolí svého bydliště
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- umět se pohybovat v různém prostředí

- uvědomovat si nebezpečí, které je spojeno s letním obdobím
- umět rozvinout hru, spolupracovat s kamarády
- soustředit se na činnost
- využívat své kreativity a fantazie v různém prostředí
- znát některá cizokrajná zvířata

Navrhované činnosti a příležitosti:

- poznávání světa na mapě, práce s encyklopediemi
- oslava svátku dětí na zahradě, hry a soutěže
- školní výlet, výlet do ZOO, návštěva planetária v Uherském Brodě
- kresba zážitků z výletu
- nácvik básniček a písniček na dané téma
- námětové hry, společenské hry
- příběhy varující před nebezpečím v období léta
- slovní hádanky
- hry s pískem a vodou
- sportovní a pohybové hry

ČERVEN – PODTÉMATA:

1. „Všichni malí kamarádi dejme se dnes dohromady.“ (MDD – děti celého světa, hledání pokladu)
2. „Proháním se rybníkem, kamarádím s vodníkem.“ (rybník, potok, řeka)
3. „Kde je velká vodička, tam zní velrybí písnička.“ (moře)
4. „Bravo všichni jásají, prázdniny nás volají.“ (prázdniny, bezpečnost)

ČERVENEC A SRPEN – PODTÉMATA:

„Prázdninové experimenty, zážitky a výlety.“

Každý měsíc má téma, které je rozpracováno do jednotlivých týdenních podtémat. Podtémata se mohou volně měnit podle potřeby nebo situace. Uskutečněné vzdělávání probíhá na základě nejrůznějších činností. Obsahem budou činnosti ze života člověka, tradice, ale i podtémata vycházející ze složitého života společnosti a zájmu dětí. Hlavním úkolem učitelky je vybírat vhodné činnosti, připravovat prostředí a nabízet dítěti příležitosti, jak poznávat, přemýšlet a chápat.

Vzdělávání je uskutečňováno ve všech situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit. Specifickou formu vzdělávání představuje didakticky zacílená činnost, ve které pedagog s dítětem naplňuje konkrétní vzdělávací cíle formou záměrného a spontánního učení. Toto učení zakládáme na aktivní účasti dítěte, je založeno na smyslovém vnímání, na prožitkovém a interaktivním učení, je prováděno buď individuálně nebo ve skupinách (zřídka frontálně).

Dětem jsou nabízeny činnosti s ohledem na jejich individuální potřeby a schopnosti a situace jsou navozovány tak, aby byly pro dítě splnitelné a smysluplné. Je respektováno tempo každého dítěte, je mu umožněno dokončit započatou činnost. Snažíme se, aby přechody mezi činnostmi byly klidné, přirozené a plynulé, aby se střídaly různé aktivity, náročnější činnosti a odpočinek. Dětem nevnučujeme své vědomosti, ale pouze poskytujeme informace a ponecháváme na dítěti jejich zpracování.

6.3. Cesta k ekologii

Environmentální výchově věnujeme v naší školce také velkou pozornost. Snažíme se vyvolat v dětech silný prožitek v každodenním kontaktu s přírodou, návštěvami zvířecích kamarádů a pomocí přírodě. Využíváme poznatků z účastí na seminářích environmentální výchovy a různých publikací jako například informačního Bulletinu ze sítě mateřských škol se zájmem o ekologickou výchovu, kde jsme od roku 2008 přihlášení.

Jsme si vědomi, že jsme součástí přírody a naší povinností je, jí předávat dětem alespoň takovou, jaká je v současné době. Čím dříve si člověk začne uvědomovat svoji sounáležitost s okolním světem, tím více bude ke svému okolí ohleduplnější. Určitě je správné začínat již od dětských střevíčků.

Naše děti se hravou formou seznamují s okolní přírodou, rostlinami a zvířátky. Zveme mezi sebe myslivce, který dětem vypráví o životě zvířátek volně žijících v přírodě a o jejich těžkostech v zimě, kdy mají potravu zapadanou sněhem. Sbíráme pro zvířátka kaštiny, žaludy, seno, tvrdý chléb. Učíme se poznávat podle stop, která zvířátka chodí na tyto dobroty. Pravidelně navštěvujeme místní farmy: dančí, ovčí, koňskou a místní družstvo-kravín.

Kromě myslivce nás navštěvuje chovatel včel, který dětem přibližuje zajímavý život pilných a pracovitých tvorečků. Včelaři pro nás pořádají zajímavé besedy spojené s ochutnávkou medu a předvedením, co lze všechno dělat z produktů včel.

Nemalou pozornost věnujeme nakládáním s odpady, které mateřská škola vyprodukuje. Třídíme odpad do patřičných barevných nádob, kterými jsme vybaveni. Sbíráme také víčka od PET láhví, s kterými si velmi rádi hrajeme.

Jelikož budujeme novou školní zahradu je naším přáním doplnit ji hmatovou stezkou, záhonkem pro bylinky a květiny a malou zahrádkou pro sázení různých druhů zeleniny.

Myslíme také na zvířecí tvory, a proto budeme doplňovat budky pro ptáčky, krmítka, dělat různé skrýše pro přezimování broučků.

Naše spolupráce je velmi dobrá s ekologickým střediskem:

Vzdělávací středisko Bílé Karpaty – Veselí nad Moravou, Pantoflíček-Dolní Němčí, Chrpa – Uherský Brod.

7. Evaluační systém a pedagogická diagnostika

Školní vzdělávací program bude pravidelně podrobován rozboru a kontrolován s třídními vzdělávacími programy a naopak. Toto hodnocení povede k zamyšlení a vytvoření nových cest pro zlepšení naší práce. Budou ho provádět učitelky spolu s ředitelkou každoročně.

I. Vnitřní podmínky pro předškolní vzdělávání

Personální podmínky

Hodnocení zaměstnanců z hlediska provozního zabezpečení školy (počet, úvazky, absence)

Metoda: analýza dokumentů, kontrola, diskuze

Zodpovídá: ředitelka školy, zástupce ředitelky

Termín: červen, pedagogická rada

Záznam: zápis z porady, výroční zpráva, hodnocení školy

Finanční podmínky

Zdroje financování MŠ (příjem, čerpání)

- příspěvek na provoz od zřizovatele

- příspěvek na NIDV od KÚ

- úplata za vzdělávání

- hospodářská činnost

Metoda: analýza dokumentů, kontrola, diskuze

Zodpovídá: ředitelka školy, hospodářka školy

Termín: leden, červen-operativní porada

Záznam: výroční zpráva, hodnocení školy

Materiální podmínky

- kvalita zařízení a vybavení MŠ

- kvantita vybavení a spotřebního materiálu

Metoda: rozhovor, diskuze, kontrola

Zodpovídá: ředitelka školy, vedoucí učitelka

Termín: srpen, leden, červen-pedagogická rada

Záznam: zápis z porady, výroční zpráva, hodnocení školy

Psychohygienické podmínky dětí

- denní řád, pitný režim, pohybové činnosti, vyváženost spontánních a řízených činností, pobyt venku, stravování, alternativní odpočinek

1. Vnější hodnocení

Metoda: kontrola, monitoring

Zodpovídá: vedoucí učitelka

Termín: viz. Plán kontrol

Záznam: zápis z kontroly

2. Vnitřní hodnocení

Metoda: pozorování, zpětná vazba

Zodpovídá: učitelky

Termín: průběžné sledování

Záznam: bez záznamu

II. Průběh vzdělávání

Hodnocení pedagogů z hlediska úrovně pedagogické práce

Metoda: hospitace, monitoring, pozorování, rozhovor

Zodpovídá: ředitelka školy, vedoucí učitelka

Termín: hospitace dle plánu

Záznam: zápis z hospitace

Vlastní hodnocení pedagogů – sebehodnocení

Posouzení své práce podle kritérií uvedených v ŠVP

Metoda: rozhovor

Zodpovídá: učitelky, ředitelka

Termín: 1x za dva roky

Záznam: písemný zápis

Soulad TVP a ŠVP (témata, projekty, celoškolské aktivity)

Metoda: diskuze, analýza dokumentů školy a třídy

Zodpovídá: vedoucí učitelka, učitelky

Termín: listopad, červen – pedagogická rada

Záznam: zápis z porady, výroční zpráva, hodnocení školy

Hodnocení integrovaných tematických celků (ITC)

Metoda: analýza dokumentů, pozorování, hospitace, diskuze

Zodpovídá: vedoucí učitelka, učitelky

Termín: po ukončení ITC, plán hospitací

Záznam: písemné hodnocení v TVP, záznam z hospitací

Pedagogická diagnostika (sledování individuálního rozvoje dětí)

Metoda: analýza dětských prací, pozorování, rozhovor s dítětem, s rodiči

Zodpovídá: učitelky

Termín: první pololetí, konec školního roku

Záznam: formulář Záznam o pozorování dítěte

Hodnocení cílových kompetencí dětí stanovených v ŠVP

Metoda: pozorování, analýza dětských prací, analýza dokumentace o dítěti

Zodpovídá: učitelky

Termín: 1x ročně – červen

Záznam: písemný záznam do formuláře Cílové kompetence dětí

Hodnocení MŠ očima dětí

Metoda: řízený rozhovor s dětmi v posledním ročníku MŠ

Zodpovídá: učitelky

Termín: 1x ročně – červen

Záznam: písemný zápis odpovědí dětí

Metody a formy pedagogické práce

1. Vnější hodnocení

Metoda: hospitace, monitoring, pozorování, rozhovor

Zodpovídá: ředitelka školy

Termín: plán hospitací

Záznam: záznam z hospitace

2. Vnitřní hodnocení

Metoda: analýza třídních dokumentů, pozorování, zpětná vazba

Zodpovídá: učitelky

Termín: po ukončení ITC

Záznam: písemné hodnocení v TVP

III. Spolupráce s rodiči

Informovanost o činnostech MŠ

Metoda: kontrola

Zodpovídá: ředitelka školy, vedoucí učitelka

Termín: plán kontrol

Záznam: zápis z kontroly

Ukázky práce dětí

Metoda: kontrola (sledování nástěnek v šatnách – četnost, úroveň námětů, nápaditost technik, estetika)

Zodpovídá: vedoucí učitelka

Termín: plán kontrol

Záznam: zápis z kontroly

Dny otevřených dveří

Metoda: diskuze, rozhovor, zpětná vazba

Zodpovídá: učitelky

Termín: po ukončení akce na pedagogické radě

Záznam: zápis z porady

Názor rodičů na mateřskou školu

Metoda: dotazník

Zodpovídá: vedoucí učitelka

Termín: 1x za dva roky

Záznam: hodnocení školy

7. 1. Zásady pro hodnocení

- dávat dětem prostor pro hodnocení (denně)
- snažit se, aby nebyly hodnoceny děti, ale činnosti
- průběžně hodnotit všechny své činnosti
- sledovat individuální pokroky každého dítěte a jejich zápisů do portfolia (provádí učitelky průběžně)
- sledovat pokroky třídy jako celku (učitelky čtvrtletně)
- do hodnocení zapojit i rodiče, zajímat se o jejich názory (anketa, dotazník, třídní schůzky, rozhovory)
- organizace vzdělávání tak, aby se učitelky překrývaly v nejvytíženějším programu, kde je nejvíce ohrožena bezpečnost dětí (při pobytu venku)
- režim dne přizpůsobit i požadavkům rodičů (příchody a odchody)
- podporovat a rozvíjet přátelské vzájemné vztahy mezi dětmi, dospělými

7. 2. Prostředky k naplnění hodnocení

- pravidelná kontrolní činnost ředitelky (hospitace)
- pravidelné pedagogické rady (první týden v měsíci)
- denní a týdenní hodnocení učitelek(učitelky)
- závěrečné hodnocení pokroku skupiny (pololetně-tř. uč.)
- schůzky pro rodiče (dle potřeby asi 3krát za rok)
- informovanost rodičů o dění v MŠ (rozhovory, nástěnky...)

Hodnocení většího či menšího tematického celku provádíme po skončení, nebo i v jeho průběhu, zamýšlíme se nad tím, zda byl vytyčený specifický cíl naplněn a jaké další cíle byly sledovány. Podle získaných výsledků můžeme dál plánovat tematické celky, jejich části upravovat, obměňovat, obohacovat o nové náměty, hledat nové prostředky činnosti. Denní součástí naší pedagogické praxe je tvořivá improvizace, pružné a citlivé reagování na okamžitou situaci.

7. 3. Řídící a kontrolní činnost

Je zaměřena na plnění hlavních cílů a záměrů směřující k realizaci školního vzdělávacího programu.

Kontrolní činnost směrem k učitelkám je zaměřena na sledování

- rozpracování rámcových i specifických cílů do výchovně vzdělávacího programu
- rozpracování třídního vzdělávacího programu do každodenní práce s dětmi
- dodržování psychohygienických podmínek a pedagogických zásad
- sledovat vztah a přístup učitelek k dětem, laskavost, cit, oslovování dětí, individuální přístup, respektování individuality dítěte, rozvíjení osobnosti dítěte vzhledem k jeho možnostem
- individuální práce s integrovanými dětmi, s dětmi s odkladem školní docházky a s problémovými dětmi
- sledovat vztah dětí k učitelkám, důvěru
- sledovat profesionální vystupování učitelek směrem k rodičům dětí, informovanost rodičů a výsledky všech forem spolupráce
- sledovat formy (prožitkový, kognitivní, emoční styl učení) a způsob práce s dětmi, dodržení práva dítěte na hru, volný čas, spontánní pohyb, respektování dominantní úlohy dětské hry, respektování zájmu dětí
- sledovat zodpovědnost učitelek za vlastní práci
- sledovat dodržování pitného režimu, hygienických návyků, předpisů bezpečnosti práce, požární ochrany, sledovat stav ovzduší a jeho respektování
- sledovat dodržování a efektivní využívání pracovní doby
- sledovat vedení třídní dokumentace (pravidelnost, obsažnost, pečlivost zápisů)
- účelnost a dodržování individuálních vzdělávacích programů, kontrola vedení diagnostických záznamů a jejich zpětné využití
- důsledky pro svoji práci sledovat dodržování vnitřních norem školy, pracovního řádu a sledovat schopnost zhodnotit svoji práci, stanovit závěry, plnění pracovní náplně

7. 4. Kontrolní činnost směrem ke správním zaměstnancům

- plnění a dodržování pracovních povinností
- dodržování předpisů bezpečnosti práce a požární ochrany
- dodržování hygienických předpisů
- spolupráce s učitelkami a rodiči dětí
- dodržování a efektivní využívání pracovní doby
- (provádí vedoucí učitelka)

Řídící a kontrolní činnost je zaměřena na sjednocení požadavků nutných pro klidný a bezproblémový chod školy, k jednotnému přístupu při výchovném působení na děti, k dobré spolupráci všech zaměstnanců školy.

Tuto činnost provádí ředitelka, vedoucí učitelka, popřípadě i pedagogické pracovnice průběžně i se zápisem.